Wtorek, 26 maja 1936 - Nr. 73
(Pismo wychodzi w dniu datowania)

12 stron

DZIEŃ BYDGOSKI ILUSTROWANY

10 GR.

ORAZ WYDAWNICTWA: DZIEŃ POMORZA — DZIEŃ GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY — GAZETA GDAŃSKA — DZIEŃ KOCIEWSKI — DZIEŃ TCZEWSKI ILUSTROWANY — GAZETA MORSKA ILUSTROWANA — DZIEŃ CHEŁMIŃSKI — DZIEŃ KUJAW — GAZETA MOGILEŃSKA

Redakcja i Administracja: Bydgoszcz, ul. Marszałka Focha 12. Telefon: 22-18. Konto czekowe P. K. O. 206.868

Dziesięciolecie urzędowania Pana Prezydenta Rzplitej

obchodzić będzie uroczyście kraj cały w dniu 3 czerwca br.

Warszawa, 25. 5. (PAT.) Dziś o godz. 18-tej w gmachu Prezydjum Rady Ministrów odbyło się posiedzenie organizacyjne komitetu **uczczenia dziesięciolecia sprawowania urzędu przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Ignacego Mościckiego.**

W posiedzeniu tem wzięli udział: Generalny Inspektor Sił Zbrojnych **gen. dyw. Rydz-Śmigły, członkowie rządu** z panem premjerem **gen. Sławoj - Składkowskim** na czele, marszałek Senatu **Prystor,** marszałek Sejmu **Car,** J. Em. ks. kardynał **Kakowski,** prezes N. I. K. gen. dr. **J. Krzemieński,** pierwszy prezes Sądu Najwyższego **L. Supiński,** pierwszy prezes N. T. A. **dr. Br. Hełczyński,** generalicja, podsekretarze stanu, posłowie i senatorowie, przedstawiciele wyższych uczelni i instytucyj naukowych, duchowieństwa wszystkich wyznań, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz związków i stowarzyszeń. Na posiedzeniu była również obecna pani Marszałkowa Aleksandra Piłsudska. Ogółem obecnych było przeszło 100 osób.

Posiedzenie zagaił prezes Rady Ministrów gen. Sławoj Składkowski, prosząc Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych gen. dyw. Rydza-Śmigłego o objęcie przewodnictwa komitetu. Gen. Rydz-Śmigły obejmując przewodnictwo, zaprosił do prezydjum komitetu: panią Marszałkową Piłsudską, J. Em. ks. kardynała Kakowskiego, marszałka Senatu Prystora, marszałka Sejmu Cara i prezesa Akademji Umiejętności dr. Wróblewskiego.

Zkolei p. prezes Rady Ministrów wygłosił następujące przemówienie:

Przemówienie premjera gen. Składkowskiego

„Zbliża się dzień, w którym upłynie **dziesięć lat od chwili, kiedy sprawowanie najwyższego urzędu w Rzeczypospolitej objęte zostało przez Pana Prezydenta Ignacego Mościckiego.**

Minione dziesięciolecie było w dziejach odrodzonego Państwa naszego **okresem wielkich, doniosłych przemian.** Przed dziesięciu laty Wielki Polak o żelaznej woli i genjalnym umyśle powstrzymał młode państwo, które swym czynem wskrzesił, przed upadkiem w odmęt rozprzężenia i bezwładu. Wokoło niego stanęli w zwartym szyku wszyscy wierni żołnierze i towarzysze dawnych walk o niepodległość.

Wówczas to na czele Państwa, jako przedstawiciel jego majestatu i władzy zwierzchniej, stanął wskazany przez Marszałka Piłsudskiego i obrany przez Zgromadzenie Narodowe obecny Prezydent, prof. Ignacy Mościcki. Odtąd w ciągu lat dziesięciu nieprzerwanie pełnił Pan Prezydent swe, szczególnie w owym okresie trudne i odpowiedzialne obowiązki, pozostając zawsze **w całkowitej harmonji i najściślejszej współpracy z towarzyszem młodzieńczych prac niepodległościowych Marszałkiem Piłsudskim.**

Rezultaty dziesięcioletniego sprawowania przez Pana Prezydenta najwyższego w państwie urzędu, są wszystkim znane.

Jest wolą i wewnętrzną potrzebą rządu, aby uczuciom czci i wdzięczności, które naród Rzeczypospolitej do osoby i pracy Pana Prezydenta żywi, dany był w dniu Jego jubileuszu państwowego, należyty wyraz.

Zwracam się do wszystkich zebranych z gorącym apelem: niech — poza udziałem we wspólnem dziele, które zamierzamy — każdy w swoim bezpośrednim zakresie wpływu i pracy organizacyjnej przyczyni się ze wszystkich swoich sił do tego, **aby dzień jubileuszu państwowego Pana Prezydenta Mościckiego stał się nietylko świętem państwowem, ale aby nabrał również cech święta powszechnego w kraju, święta, w którem zjednoczą się w czci i hołdzie dla pierwszego obywatela Rzeczypospolitej uczucia wszystkich w państwie.**

Proponuję, abyśmy, jako zebranie dzisiejsze, dali wyraz temu swemu postanowieniu przez **zwrócenie się do całego społeczeństwa".**

Po tem przemówieniu zebrani powołali komisję redakcyjną do opracowania **tekstu odezwy do społeczeństwa,** w składzie zaproponowanym przez prezesa Rady Ministrów.

Na tem przewodniczący, gen. Rydz-Śmigły, zamknął posiedzenie.

Wielki proces terorystów ukraińskich

rozpoczął się przed Sądem Okręgowym we Lwowie

Lwów, 25. 5. (PAT.) Dziś o godz. 9 rano rozpoczął się przed sądem przysięgłych **proces przeciwko 23 członkom O. U. N.**

Przewodniczy rozprawie sędzia S. O. Dysiewicz, votuje dr. Ossoliński, oskarża wiceprokurator Prachtel-Morawiański, bronią adwokaci Horbowyj, Suchewycz, Pańkowski, Zyznewski, Starosolski, Pawencki, Hryniewski, Zahajkiewicz, Ewyn, Jarmymowicz, Dawydiak i Szewczuk.

Na wstępie rozprawy adwokat Horbowyj zgłosił wniosek o jej odroczenie, motywując go niemożnością oskarżonych dokładnego zapoznania się dotychczas z aktami sprawy. Prokurator sprzeciwił się temu, poczem sąd wniosek oddalił.

Rozpoczęło się losowanie ławy przysięgłych. Wskutek nieobecności dwóch wylosowanych sędziów zapasowych, przewodniczący zarządził przerwę, poczem nastąpiło ściąganie od oskarżonych danych personalnych. Następnie rozpoczęto **odczytywanie aktu oskarżenia,** które trwało do godz. 16-tej, poczem rozprawa została **przerwana do dnia jutrzejszego.**

Akt oskarżenia zarzuca oskarżonym, iż biorąc na terenie Małopolski wschodniej **udział w tajnym związku** występującym pod nazwą Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów, dążyli **do oderwania od Polski województw południowo-wschodnich.**

Sześciu oskarżonych odpowiada poza tem **za działalność terorystyczną w** związku **ze swą przynależnością do** O. U. N.

Prócz tego Bandera odpowiada **za następujące czyny przestępne: wydanie rozkazu zabicia nieustalonego nazwiska ucznia 7-ej klasy gimnazjalnej,** nakłonienie Bohdana Pidhajnego do spowodowania **zabicia dyrektora gimnazjum Jana Babija,** przekonywując go, że Babij rozwija działalność szkodliwą dla młodzieży ukraińskiej (zabójstwo to zostało dokonane), spowodowanie **zamachu na konsula sowieckiego we Lwowie,** przyczem zginął wówczas urzędnik konsulatu Aleksiej Majłow, zabity przez Łemyka, członka O. U. N., usiłowanie **spowodowania zabójstwa** redaktora Antoniego Kruszelnickiego, danie **rozkazu** umieszczenia w lokalu redakcji i administracji tygodnika „Praca" **bomby zegarowej,** co spowodowało wybuch w dniu 2 maja 1934 r. i za organizowanie szeregu innych zamachów.

Na drogach Palestyny

W całej Palestynie trwają poważne rozruchy. Napady na drogach są częste, choć patroluje na nich konna żandarmerja władz mandatowych

8000 junaków przy pracy

Warszawa 25. 5. (Tel. wł.) W Warszawie przyjęto obecnie dalszych 3000 junaków do obozów. **Ogółem pracuje obecnie 8000 junaków w tem 800 kobiet.** Liczba **junaków zostanie zwiększona do 12.000.**

Trockiści przeciw komunistom

Ostre starcie podczas paryskiej manifestacji frontu ludowego

Paryż 24. 5. (PAT). Dzisiejsze uroczystości i demonstracje ku czci ofiar komuny paryskiej z roku 1871 miały naogół przebieg spokojny. **Olbrzymi pochód socjalistów i komunistów przedefilował przed murem, pod którym rozstrzeliwano ostatnich komunardów.** Oklaskami i owacjami witano defilujących. Szczególnie gorąco witany był **prezes Blum oraz deputowani komuniści.**

Drobne zajście wybuchło tylko w czasie defilowania przed murem straceń grupy „trockistów". Pomiędzy trockistami a komunistami doszło do krótkiej bijatyki, w czasie której **wszystkie sztandary i transparenty komunistów zostały podarte i poniszczone.**

Paryż 25. 5. (PAT). Poważny zakres wczorajszej manifestacji na cmentarzu Pere Lachaise w rocznicę rozstrzelania komunardów z 1871 r. wywołał poważny oddźwięk w opinji francuskiej.

„Populaire" i „Humanite" podkreślają **wielki sukces manifestacji**, która potrafiła zgromadzić, jak pisze „Humanite", **600 tys. ludzi**, defilujących w jaknajwiększym porządku. Oficjalnie we wczorajszym obchodzie wzięły udział **tylko partje socjalistyczna i komunistyczna.** Radykali reprezentowani byli indywidualnie przez kilku działaczy.

Zasięg wczorajszego obchodu wywołał przedewszystkiem **zaniepokojenie w dzisiejszej prasie prawicowej**, która stwierdza, że „Front ludowy" wprowadza nowy czynnik polityczny — **wielkie masowe zebrania.** Pierwsza tego rodzaju manifestacja odbyła się 14 lipca ub. roku, kiedy narodził się front ludowy ,druga — po napadzie na dep. Bluma, wczorajsza rocznica była **trzecią zkolei manifestacją sił masowych.**

W kołach finansowych uważają, iż dzisiejszy **nastrój zniżkowy, jaki zaznaczył się na giełdzie paryskiej, jest pewnego rodzaju reakcją kół finansowych na wczorajszą potężną manifestację skrajnej lewicy.**

Godny sposób uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego

Łódź, 25. 5. (PAT.) W dniu dzisiejszym do starosty powiatowego łódzkiego, Makowskiego, przybyła delegacja **gminy Rąbień pod Łodzią,** która złożyła **uchwałę** rady gminnej, w której gmina stwierdza, że dla uczczenia pamięci Pierwszego Marszałka Józefa Piłsudskiego, postanawia **przekazać fundusze, zebrane wśród obywateli w kwocie złotych 380 groszy 19 na rzecz Funduszu Obrony Morskiej.** Równocześnie gmina złożyła staroście uchwałę pracowników, którzy postanowili **opodatkować się w wysokości 1 proc. poborów w czasie od 1 czerwca r. b. do 31 maja 1937 r. na Fundusz Obrony Morskiej.**

Nadto jeden z radnych gminnych, **Jan Sznajder,** złożył na rzecz F. O. M. **swoje oszczędności w sumie zł 218 gr 90.** Pieniądze te starosta powiatowy łódzki przekazał już do dyspozycji F. O. M.

Patrole włoskie na ulicach Addis Abeby

Na ulicach zdobytej stolicy Abisynji stale patrolują żołnierze włoscy, dokonując licznych aresztowań ludności podejrzanej o udział w plondrowaniu miasta przed wkroczeniem wojsk włoskich.

Haile Selassie przybywa incognito

Jak odbędzie się wjazd do Londynu?

Londyn, 25. 5. (PAT) Cesarz Haile Selassie znacznie **ułatwił sytuację rządowi brytyjskiemu,** powiadamiając go, że przybędzie do Londynu **incognito** i że **nie oczekuje żadnego urzędowego powitania.**

Krążownik „Capetown", na którym Haile Selassie znajduje się obecnie przybyć ma do Gibraltaru w środę rano. W Gibraltarze cesarz pozostanie dwa dni, a następnie **na statku pasażerskim „Oxford",** który przybędzie do Gibraltaru w piątek, odpłynie do Anglji. „Oxford" spodziewany jest w Southampton **w środę 3 czerwca.** Z Southampton do Londynu cesarz przybędzie **prawdopodobnie samochodem, aby uniknąć wszelkiego rozgłosu,** nieodwołalnie towarzyszącego przyjazdowi do Londynu koleją na dworzec Victoria.

Zgon weterana 1863 r.

Tarnów, 25. 5. (PAT.) W Tarnowie zmarł **ś. p. Kazimierz Ołpinski,** podporucznik W. P. z r. 1863 w 91 roku życia.

Zmarły weteran 63 roku walczył pod dowództwem Langiewicza, Dunajewskiego i Czachowskiego w bitwach pod Chrobrzem, Grochowiskiem i Stefanówką

Na Fundusz Obrony Narod.

Tomaszów, 25. 5. (PAT.) Pracownicy ubezpieczalni społecznej **w Tomaszowie Mazowieckim** w dn. 25 bm. uchwalili opodatkować się w wysokości **1 procent z pensyj miesięcznych** od 1 czerwca do 31 grudnia r. b.

Zebraną w ten sposób gotówkę uchwalono pozostawić **do dyspozycji generalnego inspektora armji gen. Rydza-Śmigłego na cele Funduszu Obrony Narodowej.**

Nowy statut Związku Legjonistów

Warszawa 25. 5. (Tel. wł.). Związek Legjonistów otrzyma w myśl uchwał ostatniego zjazdu w Warszawie **zupełnie nowy ustrój.**

Siedzibą Związku jest Warszawa — zaś terenem działania cały obszar RP. — Gdańsk i wszystkie skupienia Polaków na obczyźnie.

Rzeczywistymi członkami Związku mogą zostać tylko żołnierze, którzy od 5 sierpnia 1914 do 12 lipca 1917 przynajmniej przez 6 miesięcy pełnili służbę frontową w Legjonach, względnie wskutek odniesionych ran lub chorób pełnili funkcje w legjonowych formacjach pozafrontowych.

Nadto mogą być przyjęci do Związku żołnierze b. korp. posiłkowego, którzy brali udział w działaniach bojowych, przeszli Rarańczę lub byli internowani w Benjaminowie, Szczypiornie lub innym obozie na Węgrzech lub w Niemczech.

Głównym celem Związku jest zorganizowanie żołnierzy do wspólnej pracy nad rozbudową i utrwaleniem potęgi RP.

Tradycyjne zjazdy Związku będą się odbywały rok rocznie w **sierpniu** w Krakowie.

Sąd nie zatwierdził konfiskaty „Gazety Polskiej"

Warszawa 25. 5. (Tel. wł.). Na mocy obowiązującego dekretu o tymcz. przepisach prasowych Sąd odrzucił konfiskatę nr. 108 „Gazety Polskiej" z dnia 19 kwietnia br. za artykuł wstępny pt. **„Zaburzenia".**

„Gazecie Polskiej" przysługuje obecnie prawo powtórzenia tego artykułu. Redakcja **gazety jednak nie skorzysta z tego prawa.**

W wyborach belgijskich sukces odnieśli „reksiści"

Stronnictwo to jest odpowiednikiem nar. socjalistów

Bruksela, 25. 5. (PAT.) Ogólna liczba ważnie oddanych głosów w całem państwie wynosiła w 1932 r. — 2.335.203 głosy, w 1936 r. — 2.360.021 głosów.

Partja katolicka otrzymała w 1932 r. 890.497 gł., w 1936 r. — 675.483; **liberałowie** w 1932 r. — 333.578, w 1936 r. — 292.399; **socjaliści** w 1932 r. — 866.817, w 1936 r. — 757.537; **nacjonaliści flamandzcy** w 1932 r. — 126.113, w 1936 r. — 166.427; **komuniści** w 1932 — 65.905 w 1936 r. — 143.234; **reksiści** w 1936 r. — 271.347.

Wszystkie inne stronnictwa w 1932 r. — 31.264, w 1936 r. — 53.594 głosów.

Paryż, 25. 5. (PAT.) Prasa paryska z wielkiem zainteresowaniem śledziła wybory belgijskie. W komentarzach prasowych oczekiwano naogół dużego sukcesu t. zw. **organizacji reksistów, która jest odpowiednikiem ruchu nar. socjalistycznego.** Pierwsze informacje o przebiegu wyborów stwierdziły, że **reksiści odnieśli sukces większy, niż się spodziewano, odbierając mandaty katolikom i liberałom** a nawet w niektórych miejscowościach socjalistom. W miejscowości Arlon lista reksistów miała **uzyskać niemal 40 procent głosów.**

Ostrzejszy kurs japoński

w okupowanych Chinach północnych

Pekin, 25. 5. (PAT) **Z chińskich źródeł** donoszą, że nowy dowódca garnizonu japońskiego w Chinach północnych gen. Tasziro **zajmuje nieprzejednane stanowisko w stosunku do Chin,** idąc w swych żądaniach dalej, niż jego poprzednik gen. Tada. Z różnych stron prowincji Hopei donoszą o **budowie koszar japońskich,** m. in. w Feng-Kai na skrzyżowaniu linji Pekin—Hankou, Pekin—Mukden i Pekin—Patou.

Wśród chińskich dostojników wojskowych panują nieporozumienia oraz **różnica zdań co do stanowiska, jakie należy zająć wobec Japonji.** Zachodzi również obawa częściowej rewolty 29 armji chińskiej, co spowodowałoby interwencję wojsk japońskich.

GŁOSY I ODGŁOSY.

Bydgoskie chrzciny

(wac) Bydgoszcz stała się terenem doświadczalnym dla **nieistniejącego,** a głośnego już na łamach zbankrutowanych politycznie pism — „frontu Morges".

Pierwszą niejako oficjalną wiadomość o tym „froncie" puszczono właśnie w Bydgoszczy na zjeździe Zw. Hallerczyków, na którym — jak wiadomo — przemawiali „błękitni rycerze": gen. Haller i płk. Modelski.

Nad zjazdem, a właściwie nad „frontem" rozczulał się najwięcej **„Dziennik Bydgoski".** Całostronnicowe sprawozdanie ze zjazdu było jednym wielkim hymnem pochwalnym dla „tworzącego" się frontu, o frapującej a egzotycznej nazwie — „front Morges"

I tak, w trzy dni po zjeździe pisał:

„Niedzielna manifestacja w Bydgoszczy na cześć generała Józefa Hallera dowiodła, że wszyscy dobrzy Polacy staną przy nim, kiedy Polskę ratować przyjdzie. Powstała wielka myśl Frontu Narodowego w Morges, z niesłychanym zapałem powitana i ochrzczona niejako w Bydgoszczy. Ostatnia niedziela była stypą pogrzebową sanacji. a radosnemi chrzcinami Frontu Narodowego. Świadczył o tem entuzjazm uczciwych obywateli i — nieśmiałe umizgi niedawnych senatorów".

A więc zupełnie wyraźnie — „front Morges" „ochrzczono" w Bydgoszczy. Tylko, że . . . **niemowlę odrazu zaczęło chorować na silną anemję,** a przytem do ojcostwa nie wszyscy „ojcowie" chcieli się przyznać. Po „chrzcie" niemowlę puszczono samopas, nie minęło kilka dni i wierzyć w nie przestali nawet niedawni entuzjaści. Wiara zaś we „front Morges" zachwiała się już w przeciągu 6 dni, bo oto co 16 maja pisał ten sam „Dziennik Bydgoski":

„Wszyscy byli przeświadczeni, że oto powstała wielka myśl i wcielenie jej w życie jest bliskie. Stąd entuzjazm, który udzielił się nietylko uczestnikom obchodu, ale i postronnym, wśród których nie brakło ludzi z obozu sanacyjnego.

Entuzjaści bodaj czy nie doznają zawodu."

A przyczyna tego zawodu — to fakt, że Stronnictwo Narodowe nie chce słyszeć o żadnym „froncie Morges" i wręcz powiada —

„Przestańmy tęsknić za świętą polską zgodą, za wygodnym, ale nietwórczym kompromisem".

„Dziennik Bydgoski" gorąco jednak namawia endeków do udziału we „froncie Morges" — polemizując z **„Warszawskim Dziennikiem Narodowym"** tak zachęca:

„Nikt programu przyszłego Frontu Narodowego nie przesądza. Ale to jedna wydaje się nam pewne: pod względem społecznym nie będzie on napewno mniej radykalnym niż endecki, bodaj nawet, że radykalniejszy. Zaś pod względem narodowym Stronnictwo Narodowe miałoby duże możliwości wpłynąć na jego kierunek — gdyby się chciało przyłączyć.

Tyle narazię z tym dodatkiem, że egoizm partyjny jest złym doradcą".

Wszystko to jakoś dziwnie wygląda!

„Front Morges" jeszcze nie gotowy, a już go ochrzczono.

„Frontu" jeszcze nie ma, a już się kłócą o wpływy!

Jedno jest jasne — chrzest bydgoski nie udał się, a anemiczny chrześniak już kona.

Koniec sennych marzeń

Jak domek z kart runęły **wszystkie pomysły i wszystkie kombinacje,** jakoby system rządzenia, wprowadzony przed 10-ciu laty w Polsce, ulec mógł odchyleniom, czy nawet przeobrażeniom.

Wyłowienie się takich pomysłów, kombinacyj i... spekulacyj było poniekąd psychologicznie uzasadnione. **ŚMIERĆ JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO** potraktowali ci, którzy znaleźli się poza obrębem realnego wpływu na rzeczywistość, jako **okazję do próby, czyby się też nie udało wskrzesić w Polsce tych stosunków, jakie panowały w okresie przedmajowym.**

Powstawały więc różne **„FRONTY I FRONDY;** rozpoczęły się różne flirty; zjawili się znów spryciarze, pragnący odbywać wojaże polityczne z biletem przesiadkowym w kieszeni; pojawili się maklerzy polityczni z kuszącemi **„ofertami"** i swaci międzypartyjni, pragnący kojarzyć marjaże polityczne między rozmaitemi grupkami; poczęto szeptać po kątach, że tu się coś uszczknie z jakiejś grządki partyjnej, a tam **przemaluje szyldzik i „skleci" nowe „koalicje".**

Na dalekich peryferjach politycznych i nacjonalistycznych i komunizujących poczęto próbować metod nacisku na czynniki rządowe: ulica, barykady, kamienie, rewolwery, miały zastraszyć społeczeństwo mirażami nadciągającej burzy...

Hen daleko, w Szwajcarji, w siedzibie wielkiego mistrza tonów i niewątpliwie szlachetnego marzyciela, dwaj bankruci polityczni, **Korfanty i Witos,** próbowali stworzyć „front", na czele którego oczywiście mogliby odbyć triumfalny ingres do raju władzy...

Odżyć miało z powrotem wielopartyjnictwo w kraju i powtórzyć się miały przetargi o władzę, tak jak je widzieliśmy przed majem. Znowu z nocnych rozmów w traktjerni „Pod Bachusem" czy podstołecznej „Sielanki" miały rodzić się **spółki asekuracyjne Popielów z „Piastem"** i znowu miał iść handel o teki i dygnitarstwa, o partyjny „stan posiadania" w rządach.

Pięknie śnili... Srodze ich zbudzono...

Było to oczywiście **budowanie zamków na lodzie,** było łudzeniem zarówno siebie jak i innych, było spekulacją na bardzo krótką metę...

Tym oparom w atmosferze politycznej, które włóczyły się po kraju i zasnuwały widnokrąg w momencie ciężkich zmagań gospodarczych na terenie kraju i poważnych zawikłań na arenie międzynarodowej — trzeba było położyć kres.

I to się stało.

Okazało się, że wszystkie te kombinacje i spekulacje, wszystkie te fronty i frondy i flirty, były poprostu efemerydami, były urojeniami bankructw politycznych, wietrzących okazję, gdy nie stało między nami Twórcy Niepodległości i gdy następstwa 6-letniego kryzysu zaciążyły na kraju. Chcieli oni żerować na zubożeniu mas i próbować nawrotu do bezpowrotnie na szczęście minionych czasów przetargów o władzę.

Atmosfera oczyściła się z oparów, które wręcz było szkodliwe. Bo jasną jest rzeczą, że im bardziej trudne jest położenie gospodarcze i im bardziej komplikuje się sytuacja międzynarodowa — tem mniej są pożądane różne efemerydy polityczne i rozmaite próby nacisku na rząd zapomocą siania fermentu wewnątrz kraju. **Tylko w atmosferze ładu wewnętrznego i skupionej pracy możemy sprostać trudnym zadaniom, mnożyć siły obronne Państwa, stworzyć tamy dla bezrobocia, ożywić wytwórczość wewnętrzną, otoczyć opieką młode pokolenie.**

Zawód spotkał wszystkich, którzy chcieli łowić rybki w mętnej wodzie.

Stało się dobrze. **TESTAMENT IDEOWY WODZA NARODU ZOSTANIE ZREALIZOWANY W CAŁEJ PEŁNI PRZY POMOCY TYCH ZASAD RZĄDZENIA KTÓRE USTLIŁ JÓZEF PIŁSUDSKI I OD KTÓRYCH NIE BĘDZIE ŻADNEGO ODCHYLENIA.**

P. starosta Wendorff wicewojewodą łódzkim

Starosta Morski p. Wendorff mianowany został wicewoiewodą łódzkim.

„Trzeba zacząć surowe życie!"

Drugie przemówienie gen. Rydza-Śmigłego na zjeździe legjonistów

W czasie niedzielnego **zjazdu legjonistów** w Warszawie, **gen. Rydz-Śmigły** wygłosił po południu drugie przemówienie, które — obok pierwszego, ogłoszonego już przez nas w numerze wczorajszym — stanowi świetną charakterystykę roli, jaką wypełnić powinni legjoniści polscy.

Warszawa, (PAT.) Po przerwie gen. Rydz Śmigły wygłosił jeszcze następujące przemówienie:

„Proszę kolegów, muszę jeszcze kilka słów powiedzieć, przedewszystkiem dlatego, że nie mogę być na dalszym ciągu zebrania. Pozatem chciałbym jeszcze raz podkreślić jedną rzecz, o której już mówiłem w swojem początkowem przemówieniu.

Zdajecie sobie sprawę z tego, co się mówiło i z atmosfery tu panującej, że **odbywają się w tej chwili ważne i wielkie rzeczy w naszem życiu legjonowem.** Zasady tego życia zostały sformułowane i przez statut i przeze mnie dość jasno i dość wyraźnie. Podkreślam to jeszcze raz: **Albo macie zaufanie do kierownictwa i, jak powiedziałem, chcecie przyłożyć swoją dłoń do ciągnienia Polski, albo nie.**

Jeśli chcecie i macie to zaufanie, to w takim razie zechciejcie postępowanie wasze do tego stosować. Bo powiadam wam, koledzy, **zdając sobie sprawę z tego, że chwila jest ważna, zdając sobie sprawę z tego, że wy możecie jeszcze dobrze pracować dla Polski i możecie być jej użyteczni, równocześnie wyciągam z tego konsekwencje.** Chcę, ażeby ten wysiłek był zorganizowany, a więc niema miejsca już, jak powiedziałem, na żadne przyprzążki. Jesteście mi bliscy, chcę z wami być, ale wierzcie mi, że **ani na chwilę nie odstąpię na centymetr od tej linji, którą uważam na podstawie swego przeświadczenia jako linję dobrą, nawet gdyby mnie to miało pozbawić waszej sympatji.**

Zechciejcie wyciągnąć z tego konsekwencje. **Żadnej demagogji, bo demagogja jest szkodliwa,** demagogja to nie nasza broń, bo w demagogji zawsze was wszyscy przelicytują (oklaski) **i żadnych fanaberyj ani fantazyj.**

Powiedziałem, że **trzeba zacząć surowe życie.** Albo poddajecie się, chcecie iść, albo nie idziecie. Trzeba jasno i otwarcie postawić sprawę — nikogo nie będzie się zmuszało: jeśli ktoś uważa, że ma swoje własne podwórko lepsze, jeśli ktoś uważa, że ma swój warsztacik lepszy, jeśli ktoś uważa, że jedynie on jest rozsądny, jedynie on kocha Polskę, inni jej nie kochają, ten może odejść od nas (oklaski).

Ale jeśli nie potraficie zdobyć się na porzucenie własnych podwórek i warsztacików, jeśli nie potraficie karnie, bez zastrzeżeń z wyrzeczeniem się osobistych fantazyj, a tembardziej osobistych perspektyw pracować w wspomnianym przeze mnie kierunku, w takim razie należy sobie powiedzieć: Jesteśmy żołnierzami, którzy walczyli o niepodległość Polski, to jest nasz zaszczyt, nasz dawny tytuł do sławy, lecz Polsce dzisiejszej nie mamy nic do powiedzenia, niech inni w niej przewodzą.

Miłość i wierność Matce Bożej

ślubowała młodzież akademicka na Jasnej Górze

Niedzielne uroczystości z okazji pielgrzymki młodzieży akademickiej na Jasną Górę miały przebieg bardzo podniosły. Miasto udekorowane chorągwiami o barwach narodowych przedstawiało obraz niezwykłego ożywienia. **Na uroczystość przybyły tysiączne rzesze wiernych, w tem kilkanaście tysięcy młodzieży akademickiej z całej Polski.** Przybywające od wczesnego rana pielgrzymki udawały się do kościoła, gdzie nieustannie odprawiane były Msze święte.

UROCZYSTA PROCESJA

O godz. 9.20 rano wyruszyła z kaplicy uroczysta procesja z Cudownym Obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej, w której wzięło udział liczne duchowieństwo z Prymasem Polski ks. Kardynałem Hlondem, ks. biskupem polowym Gawliną, ks. biskupem Szlagowskim, i ks. biskupem Kubiną, na czele OO. Paulini, przedstawiciele władz, wojskowości oraz rzesze wiernych tworzyły długą imponująco przedstawiającą się procesję.

O godz. 10-ej nastąpiła podniosła chwila ustawienia „Cudownego Obrazu" w kaplicy na „Szczycie".

NABOŻEŃSTWO W KAPLICY NA SZCZYCIE

Następnie ks. Prymas Hlond odprawił nabożeństwo przed „Szczytem", a biskup Szlagowski odczytał list Ojca Świętego poczem wygłosił kazanie, podkreślając, ze twórcą i inicjatorem dzisiejszej uroczystości był zmarły przed dwoma laty ks. rektor E. Szwejnic.

ŚLUBOWANIE MŁODZIEŻY AKADEMICKIEJ

Jedną z najbardziej uroczystych chwil był moment ślubowania młodzieży akademickiej, która powtarzała chóralnie za ks. biskupem Szlagowskim rotę ślubowania na miłość i wierność Matce Bożej, Królowej Korony Polskiej, jako po wieczne czasy Patronce polskiej młodzieży akademickiej. Przy dźwiękach hymnu narodowego młodzież zakończyła rotę ślubowania.

POŚWIĘCENIE RYNGRAFU

Ks. Prymas Hlond poświęcił ryngraf Matki Boskiej, który zostanie złożony w skarbcu jasnogórskiego klasztoru jako votum młodzieży, oraz dwa sztandary akademickie ozdobione wizerunkami Matki Boskiej. W czasie poświęcenia młodzież akademicka odśpiewała pieśń „Bogurodzica".

AKADEMJA POD GOŁEM NIEBEM

Po przerwie obiadowej odbyła się akademja pod gołem niebem. Zagaił ją ks. Biskup Szlagowski, poczem przemawiali przedstawiciele poszczególnych środowisk akademickich.

Uroczystości zakończyło **nabożeństwo za pomyślność Polski,** które odprawił **ks.** biskup polowy Gawlina.

„Dzień Matki" w Polsce

Na Pomorzu minął cicho i bez echa

Dorocznym zwyczajem obchodzono w niedzielę w całej Polsce „Dzień Matki".

W Warszawie uroczystość rozpoczęła się o godz. 10 rano nabożeństwem w kaplicy P. C. K. na intencję matek. W południe staraniem kół młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża odbył się w Teatrze Polskim uroczysty obchód. Teatr wypełniły do ostatniego miejsca matki, którym dzieci składały hołd. Bogaty program akademji był wykonany przez młodzież czerwono-krzyską. Przemówienie o matce wygłosiła p. Anna Roszkowska, prezes warszawskiej komisji okręgowej kół młodzieży P. C. K. Podczas przerwy młodzież wręczyła obecnym na sali matkom wiązanki kwiatów.

Na Pomorzu nie zorganizowano niestety żadnych obchodów z okazji „Dnia Matki", który przeszedł cicho i bez większego echa.

W kolebce harcerstwa polskiego we Lwowie

obradował walny zjazd Z. H. P.

Uroczystości walnego zjazdu Związku Harcerstwa Polskiego rozpoczęły się **we Lwowie** uroczystem nabożeństwem w katedrze, odprawionem przez kapelana harcerskiego **ks. dr. Luzara.** Wokół prezesa ZHP. **wojewody Grażyńskiego** ustawiły się **sztandary harcerskie.** Kazanie wygłosił **wiceprzewodniczący ZHP. ks. dr. Mauersberger.**

Po nabożeństwie w auli uniwersytetu otworzył zjazd wojewoda Grażyński, podkreślając, że **Lwów dlatego został wybrany na miejsce zjazdu,** gdyż jest **kolebką polskiego harcerstwa.** Tu żył i pracował **Andrzej Małkowski.** Wojewoda Grażyński stwierdził, że przyznanie harcerstwu praw stowarzyszenia wyższej użyteczności jest najlepszem stwierdzeniem sukcesów **pracy harcerskiej.** Mówca wzniósł **okrzyk na cześć P. Prezydenta R. P.** i gen. Rydza-Śmigłego, podchwycony z entuzjazmem przez zebranych.

W drugim dniu zjazdu odprawiona została msza św. polowa na placu przed niedawno wybudowaną Bazyliką Ostrobramską. Mszę odprawił ks. biskup Baziak.

Następnie odbyła się na placu Marjackim **imponująca defilada,** poczem odsłonięto na placu Kapitulnym **tablicę pamiątkową,** w domu, gdzie była siedziba organizacji niepodległościowej „Zarzewie".

Po przemówieniu pułk. Bagińskiego, orkiestra odegrała na zakończenie uroczystości **„Pierwszą Brygadę".**

Jak Niemcy popierają swoje szkolnictwo w Polsce?

378 tys. zł na szkoły niemieckie w woj. łódzkiem

W Łodzi odbyło się w dniu 12 maja **b. r. walne zebranie Niemieckiego Towarzystwa Szkolnego w Łodzi.** Po załatwieniu spraw organizacyjnych został przyjęty **preliminarz budżetowy** Towarzystwa na rok 1936/37, obracający się po stronie dochodów i rozchodów **w kwocie 378.000 zł.** Z poruszonych na zebraniu spraw na uwagę zasługuje jeszcze sprawa ograniczenia zakresu działalności Towarzystwa do terenu m. Łodzi.

W tych warunkach przeznaczenie **olbrzymiej kwoty blisko czterystu tysięcy zł. na potrzeby niemieckiego szkolnictwa mniejszościowego w Łodzi** stanowi **wymowny przykład na ogrom świadczeń materjalnych,** składanych przez **różne czynniki niemieckie,** zwłaszcza przez zainteresowane czynniki w Rzeszy, na rzecz **niemczyzny za granicami państwa niemieckiego.**

Na froncie gospodarczym

Nowy plan umorzenia 5 proc. Pożyczki Konwersyjnej z 1924 r.

Ukazało się rozporządzenie ministra Skarbu z dnia 7 maja rb. o ustaleniu planu umorzenia 5 proc. pożyczki konwersyjnej z 1924 r. Dla pozostałej po dn. 2 stycznia 1936 r. nie umorzonej części wspomnianej pożyczki w kwocie 167,900,000 zł ustalono nowy plan umorzenia, który podany został w załączniku do omawianego rozporządzenia. Ostatecznie pożyczka zostaje umorzona w dniu 2 stycznia 1965 r. Poprzedni plan umorzenia wspomnianej pożyczki został jednocześnie uchylony.

Przedstawiciele spółdzielczości u p. min. Juljusza Poniatowskiego

Przedstawiciele zarządu głównego Związku Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo-Gospodarczych przyjęci zostali przez ministra Poniatowskiego w aktualnej dziś sprawie reorganizacji Państwowych Zakładów Przemysłowo-Zbożowych. Minister Poniatowski zapoznał przedstawicieli Związku ze swojem, zasadniczem stanowiskiem w tej sprawie i wysłuchał opinji sfer spółdzielczych. W związku z tem, wczoraj odbyła się w Warszawie konferencja wszystkich central rolniczo-handlowych i Związku Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo-Gospodarczych.

Giełdy

NOTOWANIA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ z dnia 25 maja 1936 r.

Dewizy

Belgja 89.90, 90.08, 89.72; Berlin 213.98, 212.92; Gdańsk 100.20, 99.80; Holandja 359.45, 360.17, 358.73; Londyn 26.50, 26.57, 26.43; Nowy Jork 5,31¾, 5,33, 5,30½; Nowy Jork telegr. 5.32, 5,33¼, 5,30¾; Oslo 133,10, 133.43, 132.77; Paryż 35.01, 35.08, 34.94; Praga 22.01, 22.05, 21.97; Sztokholm 136.65, 136.98, 136.32; Szwajcarja 171.80, 172.14, 171.46; Wiedeń 100, 99.60; Włochy 42.10, 41.80; Helsinki 11.70, 11.64; Hiszpanja 72.70, 72.40; Montreal 580.50, 535,28.

Tendencja: niejednolita.

Waluty
(Sprzedaż — kupno)

Belgi belgijskie 90,08—89,65; dolary Stan. Zjedn. 5,32—5,29; dolary kanad. 5,30—5,26; floreny holend. 360,17—358,45; franki fr. 35,08—34,92; franki szw. 172,14—171,30; funty ang. 26,57—26,41; guldeny gd. 100,20—99,80; korony czeskie 19,60—19,20; korony duńskie 118,59—117,75; korony norw. 133,43—132,40; korony szwedzkie 136,98—136,00; liry włoskie 36—34; marki fińskie 11,70—11,50; marki niemieckie 139—136; pesety hisap. 63,50—62,50; szylingi austr. 99—98.

Akcje

Bank Polski 104; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 39; Węgiel 14,75; Lilpop 13—13,60; Modrzejów 6; Ostrowiec 82—82,75; Starachowice 34,75—34,25.

Papiery wartościowe

3 proc. inwestycyjna 1 serja 66,50, 2 serja 67,25, serje po 73; 5 proc. konwersyjna 53; 6 proc. dolarowa 79.50—80; 4 proc. premjowa dolarowa 50; 7 proc. stabilizacyjna 61—61,25—62,75 (ost. drobne), 74 setki; Pozn. Ziem. Kred. serja „el" 39,75—40, serja „k" 45,25; 8 proc. listy zast. Tow. Kred. Przem. Polsk. 97; 4 i pół proc. listy zastawne ziemskie serja 5-ta 46,25 do 45,63; 5 proc. m. Warszawy z 1933 r. 54,25; 5 proc. Łodzi 1933 r. 47,25—47,75; 5 proc. Siedlec 1933 r. 26,25; 6 proc. obl. Warszawy 1926 r. 8 i 9 em. 52,50.

Tendencja: dla pożyczek niejednolita.

SPRAWOZDANIE Z HANDLU ZBOŻA I NASION B. HOZAKOWSKIEGO W TORUNIU z dnia 25 maja 1936 r.

Płacono w dniach ostatnich zł. za 100 kg franko stacja załadowania za nasiona: koniczynę: czerwoną 120—145; białą 70—115; szwedzką 130—150; żółtą 70—80; żółtą w łuskach 30—34; inkarnatkę 60—70; przelot 70—80; rajgras krajowy 70—80; tymotkę 14—18; seradelę 22—24; wykę latową 22—24; wiczkę zimowa 60—70; peluszkę 22—28; groch Wiktorja 24—28; polny 22—24; zielony 22—24; bobik 18—19; gorczycę 33—36; rzepak 39—42; rzepik 40—42; łubin: niebieski 10—12, żółty 11—13; siemię lniane 38—42; konopie 45—55; mak: niebieski 46—52, biały 52—56; tatarkę 20—25; proso 20—25.

POZNAŃSKA GIEŁDA ZBOŻOWA z dnia 25 maja 1936 r.

Ceny orjentacyjne: żyto 14,50—14.75; pszenica 21,75—22,00; mąki żytnie wszystkie gatunki o 25 gr. niżej; mąki pszenne wszystkie gatunki o 25 groszy niżej; otręby żytnie 11.75—12,25; otręby pszenne grube 11.75—12,25; otręby pszenne średnie 10,75—11,50; otręby jęczmienne 11,75—13,00; reszta bez zmiany. Ogólne usposobienie: spokojne. Obroty: żyta 170; pszenicy 128; jęczmienia 29.

BYDGOSKA GIEŁDA ZBOŻOWO-TOWAROWA z dnia 25 maja 1936 r.

Żyto 15—15.25; pszenica standart. 21.75—22.25; jęczmień jednolity 16,00—16,25; jęczmień zbiorowy 15,50—15,75; owies 15—15,75; mąka żytnia wyciągowa 0—30 proc. wł. w. 22.75—23.25; gat. I 0—50 proc. wł. w. 22.50—22.75; gat. I 0—65 proc. 21.25—21.75 gat. II 50—65 proc. wł. w. 17.75—18,50; razowa 0—95 proc. wł. w. 17.50—18.25; poślednia ponad 65 proc. wł. w. 16,50—17.50; mąka pszen. gat. I wyciągowa 0—20 proc. wł. w. 35,50—37,50; gat. IA 0—45 proc. wł. w. 34,50—35,50; gat. IB 0—55 proc. wł. w. 33,75—34,75; gat. IC 0—60 proc. wł. w. 33—34; gat. ID 0—65 proc. wł. w. 32—33; gat. IIA 20—55 proc. wł. w. 30—31; gat. IIB 20—65 proc. wł. w. 29,50—30,50; gat. IIC 45—55 proc. wł. w. 28,50—29,50; gat. IID 45—65 proc. wł. w. 27,75—28,75; gat. IIE 55—60 proc. wł. w. 26,50—27,50; gat. IIF 55—65 proc. wł. w. 23,50 do 24,00; gat. IIG 60—65 proc. wł. w. 22,50—23,00; razowa 0—95 proc. wł. w. 25,50—26,00; otręby żytnie wymiał stand. 12,50—13,00; pszenne: miałkie stand. 12,25—12,75; średnie stand. 11,75—12,25; grube st. 12,35—12,75; jęczmienne 12—13; rzepak zim. bez worka 39—41; rzepik zimowy bez worka 36—38; mak niebieski 59—62; gorczyca 34—36; siemię lniane 41—43; peluszka 24—26; wyka 26—27; seradela 24—26; groch: polny 20—22; Wiktorja 23—25; Folgera 19—21; łubin: niebieski 10,50—11; żółty 12,50—13; koniczyna: żółta, odłuszczona 70—80; biała 85—105; czerwona surowa 110—120; czerwona czyszczona 140 do 150; szwedzka 170—185; ziemniaki jadalne: nadnoteckie 4—4,50; fabryczne za kg% 0,15½; płatki ziemniaczane 16—17; makuch: lniany 19—19,50; rzepakowy 14,75—15,25; słonecznikowy 42/44 proc. 17,25 do 18,25; kokosowy 14,50—15,50; wytłoki suszone 9—9.50; słoma żytnia prasowana 2,50—3; siano nadnoteckie luzem 6,75—7,25; śrut soja 21—22.

Ogólne usposobienie: spokojne.

Współpraca samorządu gospodarczego z Izbami Handlowemi Polsko-Zagranicznemi

W związku z pracami nad aktywizacją wymiany towarowej z zagranicą, Izba Przemysłowo-Handlowa w Warszawie przystąpiła do rozbudowy współpracy w tym zakresie z izbami handlowemi polsko-zagranicznemi, stwarzając specjalny referat dla tych spraw.

W związku z tem w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Warszawie odbyła się specjalna konferencja z udziałem przedstawiciela Ministerstwa Przemysłu i Handlu, którą zagaił prezes Związku Izb Przemysłowo-Handlowych b. min. Cz. Klarner, podkreślając znaczenie skoordynowania działalności izb handlowych polsko-granicznych, organizacyj branżowych i samorządu gospodarczego w planowej pracy nad rozwojem wymiany towarowej Polski z zagranicą.

W dyskusji nad referatami wyjaśniono i uzgodniono szereg konkretnych zagadnień związanych z zamierzoną rozbudową pracy izb polsko-zagranicznych, przyczem zwrócono szczególną uwagę na konieczność wzmożenia inicjatywy ze strony izb bilateralnych w kierunku zacieśnienia kontaktów z organizacjami branżowemi oraz pozytywnego ustosunkowania się tych ostatnich do izb polsko-zagranicznych.

Założenie spółdzielni dla handlu ziołami w Warszawie

Dnia 18 bm. odbyło się w Warszawie zebranie osób zainteresowanych unormowaniem handlu ziołami. Obradom przewodniczył przewodniczący rady spółdzielczej K. Pomijalski. Do prezydjum weszli: prof. Rostafiński i nacz. Ceceniowski. Po referacie wygłoszonym przez dyrektora A. M. Nowakowskiego i po przeprowadzeniu dyskusji, zebrani postanowili powołać do życia spółdzielnię dla handlu ziołami. Po rady nadzorczej powołani zostali: przewodniczący rady spółdzielczej K. Pomijalski, jako prezes, inż. Smulski, jako wiceprezes, inż. Gierat, jako sekretarz oraz pp. doc. dr. T. Kłapkowski, mgr. Biegański, mgr. Filipczak, insp. Poniatowska, red. Dominko i prez. Podurgiel jako członkowie.

Wybrana rada nadzorcza powołała do zarządu spółdzielni pp.: dyr. Kuszowskiego, dr. Bernerównę i inż. Pietrowicza.

Wzmożona dynamika oszczędzania

Ruch wkładów oszczędnościowych w P. K. O. wykazuje w bieżącym roku duże ożywienie. Dotyczy to zarówno wkładów premjowanych, które zwiększyły się o 1.600 tys. zł w pierwszym kwartale rb. w porównaniu z 460 tys. zł w odpowiednim okresie roku ubiegłego, jak i ogólnego obrotu oszczędnościowego, który w pierwszym kwartale rb. wyniósł 400,9 miljn. zł, podczas gdy w analogicznym okresie roku ubiegłego wynosił 375,2 miljn. zł.

Charakterystycznym jest nieustający napływ nowych właścicieli książeczek oszczędnościowych, który w roku bieżącym osiągnął rekordowe cyfry, a mianowicie: w styczniu 53.700, w lutym 48.277, w marcu — 53.275, a w kwietniu 49.708, tak, że ogólna ilość książeczek oszczędnościowych osiągnęła na dzień 1 maja rb. liczbę 2.055.735.

Cyfry te najlepiej świadczą o zdrowem dążeniu szerokich warstw społeczeństwa do kapitalizacji, a zarazem o zaufaniu, jakiem cieszy się skarbnica Narodu.

Rozległy zakres pokazu Targów Katowickich

Już niezadługo, gdyż w dniu 30 bm. nastąpi otwarcie, organizowanych przez Śląskie Towarzystwo Wystaw i Propagandy Gospodarczej — VIII-ych Targów Katowickich.

W tym roku zakres targów jest bardzo rozległy, ponieważ obejmuje m. in. samochody, motocykle, rowery, materjały techniczne, silniki, instalacje, instrumenty i urządzenia do oświetlania, ogrzewania itp., materjały budowlane, meble, wyroby drewniane, tkaniny, dywany przybory turystyczne, chemikalje, barwniki, artykuły kosmetyczne i perfumeryjne, przemysł ludowy i artystyczny.

Zwiedzający targi będą mieli sposobność zapoznania się więc z najróżnorodniejszemi działami produkcji i przekonania się, że na wielu polach, wytwórczość krajowa może wytrzymać zwycięsko konkurencję wyrobów zagranicznych.

Zniżki kolejowe na Targi Katowickie

VIII-me Targi Katowickie, urządzane staraniem Śląskiego Towarzystwa Wystaw i Propagandy Gospodarczej, odbędą się w roku bieżącym od 30 maja do 14 czerwca na terenach wystawowych przy parku Kościuszki w Katowicach.

Licząc się z dużą frekwencją osób z całej Polski chętnych zwiedzenia Targów — zarząd w roku bieżącym wystarał się o znaczne zniżki kolejowe w drodze powrotnej wynoszące 66 proc.

Zniżki kolejowe wydawać będzie Liga Popierania Turystyki na mocy kart uczestnictwa, w które każdy wyjeżdżający do Katowic na Targi może zaopatrzyć się w Biurach Podróży „Orbis" już od dnia 25 maja rb. Zniżki ważne są od 27 maja do 17 czerwca 1936 roku.

Centralna Kasa Spółek Rolniczych o kredycie na budownictwo wiejsk.

W związku z coraz liczniejszym napływem indywidualnych podań rolników o kredyt na budownictwo wiejskie — Centralna Kasa Spółek Rolniczych wyjaśnia, co następuje:

1) Kredyt na budownictwo wiejskie zostanie uruchomiony w terminie późniejszym z chwilą postawienia do dyspozycji Centralnej Kasy odpowiednich funduszów przez Ministerstwo Skarbu.

2) Kredyt ten udzielany będzie wyłącznie przez spółdzielnie kredytowe, zrzeszone w Centralnej Kasie Spółek Rolniczych. Spółdzielnie udzielać go będą jedynie swoim członkom, drobnym rolnikom.

3) Wysokość pożyczki na jedno gospodarstwo nie może przekraczać zł 600 przyczem pożyczki przyznawane będą głównie na wykończenie już rozpoczętych budowli.

4) Zgłoszenia o kredyt należy kierować do właściwych spółdzielni kredytowych, nie zaś do oddziałów Centralnej Kasy Spółek Rolniczych, ponieważ instytucja ta nie będzie odpowiadała na indywidualne podania rolników, niewłaściwie do niej skierowane.

5) O terminie uruchomienia i bliższych warunkach kredytu nastąpi osobne zawiadomienie.

Eksploatacja nowoodkrytych złóż marmuru

Na Górze Kadzielnia odkryto bogate złoża marmuru o odcieniu ciemno-zielonkawem. Pokłady te są już eksploatowane. Wydobywany marmur służy przedewszystkiem do wyrobu przedmiotów galanteryjnych, które dotychczas nie były wytwarzane w Kielcach, stanowiących ośrodek turystyczny Gór Świętokrzyskich.

Przygotowania do obchodu „Dnia Spółdzielczości"

Przygotowania do tegorocznego obchodu „Dnia Spółdzielczości", który odbędzie się dnia 7 czerwca rb. są w pełnym toku. Centralny Komitet „Dnia Spółdzielczości" wydał dwa barwne plakaty oraz cały szereg materjałów propagandowych, broszur i ulotek. Sekcja prasowa Komitetu opracowuje materjały i zaopatruje w artykuły prasę ogólną, która wykazuje bardzo żywe zainteresowanie zbliżającem się świętem spółdzielczem. Jak donoszą z prowincji, obchód „Dnia Spółdzielczości" zapowiada się znacznie okazalej, niż to było dotychczas.

Współpraca Samorządu Rolniczego z Izbami Przemysłowo-Handlowemi

Na walnem zebraniu Związku Izb Przemysłowo - Handlowych odbytem niedawno w Poznaniu zapadła uchwała, zalecająca poszczególnym izbom przemysłowo-handlowym rozpoczęcie stałej współpracy z izbami rolniczemi w sprawach, dotyczących przemysłu, handlu i rolnictwa. Jako termin ostateczny zorganizowania formy tej współpracy uchwała wyznacza datę 30 czerwca rb.

Samorząd rolniczy ustosunkował się pozytywnie do tego projektu kolaboracji izb rolniczych i przemysłowo - handlowych na terenie regjonalnym, uznając całkowicie celowość takiej współpracy w zakresie spraw i zagadnień, obchodzących obydwa działy samorządu gospodarczego. Co do form realizacji współpracy Związek Izb i Organizacyj Rolniczych przystąpi w najbliższym czasie do rozmów w tej sprawie, po uprzedniem zaciągnięciu opinji izb rolniczych.

Należy zaznaczyć, iż Związek Izb i Organizacyj Rolniczych wysunął ostatnio propozycję nawiązania kontaktu przez izby rolnicze i przemysłowo - handlowe i wyłonienia wspólnych komisyj międzyizbowych, któreby stanowiły teren porozumienia współpracy w związku z zagadnieniami, wynikającemi z wydanych ostatnio przepisów o reglamentacji obrotów z zagranicą.

Obniżka stopy procentowej Banku Włoch

Włoski Dziennik Urzędowy ogłosił dekret ministra finansów, obniżający z dniem 18 bm. stopę dyskontową i lombardową Banku Włoch z 5 do 4 i pół proc.

Znaczne zniżki kolejowe przyczynią się niewątpliwie do wzmożenia frekwencji na Targach — tembardziej, że cena biletów wstępu na Targi jak zwykle będzie niska. Przyczem dla zbiorowych wycieczek stosowane będą zniżki.

Sensacja lotnicza

Balonem przez Atlantyk z Ameryki do Europy

Śmiały projekt lotu na przestrzeni 6000 km. — Czy się uda?

Jak już donosiliśmy, jeden z najwybitniejszych pilotów balonowych, wielokrotny zwycięzca w zawodach o puhar Gordon - Bennetta, Belg D e m u y t e r zamierza dokonać sensacyjnego lotu balonem przez Atlantyk z Ameryki do Europy.

Balon kulisty, jak i żaglowiec są zabytkami epoki, która nie znała **motoru i pojęcia tempa.** Mimo to balon nie stracił nic ze swego znaczenia, a sport balonowy cieszy się stosunkowo dużą popularnością.

I dzisiaj podobnie jak przed 50 laty prężne kule z małą gondolą wzbijają się w powietrze i **wędrują na samotnych szlakach podniebnych,** w kierunku, który przepisuje im wiatr.

Niemniej **projekt lotu balonowego ponad Atlantykiem** wydaje się **wysoce fantastycznym** w okresie, kiedy samoloty i sterowce trasę tę przebywają w regularnej już prawie służbie komunikacyjnej.

Plan belgijskiego pilota balonowego D e m u y t e r a jest nietylko sensacyjny, ale posiada **duże znaczenie także pod względem sportowym i naukowym.** Chodzi tutaj o **wyprawę jedyną w swoim rodzaju,** wymagającą niezwykle dużo odwagi i energji, a obok tego **sporo szczęścia.** Balon przecież od chwili startu zdany będzie na łaskę wiatru i warunków atmosferycznych, wobec których pewna możność wpływania na kierunek lotu niewiele znaczy. Balon oczekuje przecież **6 tysięcy kilometrów lotu nad pełnem morzem,** i to nad najgroźniejszą częścią północną Atlantyku. Zawieszeni między niebem i morzem gnać będą piloci balonowi na skrzydłach orkanu, smagani deszczowemi nawałnicami.

„WIATR HURAGANOWY — NIEZBĘDNYM WARUNKIEM"

Do powodzenia śmiałego lotu bowiem niezbędny jest wiatr o sile huraganowej. Piloci balonowi muszą wykorzystać **zachodnie prądy powietrzne,** panujące nad Atlantykiem, aby skok powietrzny z Ameryki do Europy mógł się udać. Ale te prądy powietrzne nie wieją z zachodu na wschód w prostym kierunku na Europę. Są one przerywane przez prądy poprzeczne, a nawet przeciwne i przez strefy ciszy, które dla balonu mogą stać się wysoce niebezpieczne. Rzeczą konieczną jednak jest, aby podczas lotu balonowego panował na całej trasie bez przerwy sztormowy wiatr zachodni.

D e m u y t e r będzie musiał zatem czekać w Ameryce na stosowną chwilę, kiedy wschodnie wybrzeże amerykańskie opuści niż barometryczny, aby razem z nim móc wybrać się w daleką drogę. Musi oczywiście obliczyć także, czy niż ten będzie dostatecznie silny, aby dotrzeć do zachodnich wybrzeży Europy, i czy zmiany temperatury nie spowodują na pełnem morzu zmiany kierunku niżu.

Konieczność przyłączenia się do niżu sprawi, że piloci balonowi będą znajdowali się stale w strefie wybitnej niepogody, w której narażeni będą na ustawiczne descze. Dlatego też lot ich będzie posiadał charakter wybitnie burzliwej przeprawy, i niewiadomo jeszcze, czy ludzie i materjał wytrzymają trudy takiego trzydniowego lotu.

Trzy dni bowiem albo nawet cztery potrwa lot przez Atlantyk. Wobec 6000 kilometrów zaś odległości niezbędna jest siła wiatru 8 (według skali Beauforta) z szybkością conajmniej 80 kilometrów na godzinę. Każde zelżenie zaś wichury może stać się dla pilotów groźne, gdyż oznacza znaczne zmniejszenie szybkości lotu, a z drugiej strony jest rzeczą wysoce wątpliwą, czy balon mógłby się utrzymać dłużej w powietrzu niż cztery dni.

Koła lotnicze wyczekują śmiałej próby D e m u y t e r a z wielkiem zaciekawieniem, a wobec licznych trudności, jakie oczekują lot, trudno dzisiaj powiedzieć, czy lot się uda.

Coraz mniej miljonerów w U. S. A.

Naskutek kryzysu **zmniejszyły się dochody w Stanach Zjednoczonych,** co dotknęło nietylko klasę średnią i zamożną, ale **także i miljonerów.** Gdy w r. 1933 liczono w U. S. A. **46 osób** dysponujących, wedle własnych zeznań, **dochodem powyżej 1 miljona dolarów,** to w r. 1935 liczba ta spadła **do 32 osób.** Traci na tem również skarb państwa, gdyż zmniejszyły się wpływy z podatku dochodowego.

Ryby chwytane na lasso

Pan James Ellison ogłoszony został niedawno w Ameryce championem lassa i uznany za mistrza w trudnej sztuce zarzucania lassa. Jednym z najoryginalniejszych wyczynów Mr. Ellisona było łapanie ryb na lasso. Zaczajony na brzegu strumienia górskiego Ellison schwytał na lasso pstrąga, który wychylił się z wody, aby pochwycić podrzuconego robaka. Pstrąg ten ważył 3 kg.

Szczyt techniki lekarsko-kosmetycznej

Środek leczniczy o światowej sławie

Najmniejszy oficer gwardji

Syn lorda Allendale w mundurze królewskiej konnej gwardji i córka lorda Kestmoreland, jako goście podczas ślubu lorda Perbanka

As pik rozstrzygnął...

Ponury dramat więźniów Djabelskiej Wyspy

Apasz paryski P e d r o M a r c e l l i, któremu udało się uciec z kolonji karnej na D j a b e l s k i e j W y s p i e, został przytrzymany w Wenezueli. Z ust jego dowiaduje się obecnie świat o najokropniejszej tragedji, jaka kiedykolwiek rozegrała się na Djabelskiej Wyspie, a w której główną rolę odegrały niepisane prawa paryskiego świata przestępców.

BIEGIEM DO JASKINI.

Pedro podpłynął pierwszy do zbawczego lądu i wyczerpany osunął się na piasek wybrzeża. W kilka minut później legli obok niego trzej towarzysze ucieczki. Udało się. Zdołali z życiem umknąć z kolonji karnej na jednej z Djabelskich Wysp. Na swej prymitywnej, kruchej tratwie przebyli rojącą się od r e k i n ó w cieśninę morską. Ostatnie dwa tysiące metrów musieli przebyć w p ł a w.

Teraz byli wolni, ale jeszcze nie uratowani.

— Obok tamtej skały musi być jaskinia, w której ukryte są dla nas ubrania. Poznaję okolicę z dokładnego opisu. Musimy szukać, gdyż w naszych ubraniach nie wydostaniemy się stąd! — mówił jeden z więźniów.

TRAGICZNY ZAWÓD

Gaston wpadł pierwszy do skalnej groty. Rzucił się na z a w i n i ą t k o, spoczywające pod kamieniem, i rozerwał je gwałtownie. Ale w tej samej chwili **zbladł i okrzyk przerażenia** wyrwał się wszystkim z piersi: Zamiast czterech ubrań zawiniątko zawierało . . . **tylko jedno.**

Pedro przeszukał całą grotę, lecz napróżno.

— Ktoś musiał tutaj być przed nami. Wiem, że wszystko było dla nas przygotowane. O, patrzcie: cztery pistolety pozostały i portfel, pełen pieniędzy. Tylko ubrań brak!

Milczenie zaległo grotę. Każdy z czterech więźniów zdawał sobie dokładnie sprawę, że **tylko jeden z nich** może dalej uciekać. Ale kto?

PARTJA ŚMIERCI.

Gaston przeszukał tymczasem ubranie. Z kieszeni wypadła nagle . . . **talja kart.** Gaston wziął ją do ręki:

— Karty rozstrzygną, kto wydostanie się stąd z życiem!

Ostatecznie nie działo się to **po raz** pierwszy, że ludzie podziemi rozstrzygali między sobą, komu ma należeć się prawo do życia. Ugodzono się szybko na **asa pik** i ustalono zasadę ponurej partji o śmierć i życie.

Narazie był jeszcze czas. Trzeba było czekać do wieczora, aby móc rozpocząć grę, jak to nakazują **niepisane prawa świata przestępczego nad Sekwaną.**

„PIERWSZE „ICI"

Partję śmierci mogą rozgrywać dwie i więcej osób. W każdej grze jeden tylko przegrywa, a ten . . . **musi umrzeć.**

Rozdano karty. Przegrywał ten, w którego kartach znajdował się as pik. Ale w jaki sposób miał umrzeć?

Gaston pierwszy otrzymał asa pik. Bez jednego słowa sprzeciwu wstał i udał się do groty. Już zapadł mrok. Towarzysze z pistoletami w ręce udali się za nim. Żaden z nich nie miał sobie potem wyrzucać, że on to zabił nieszczęsnego skazańca losu. Dlatego musieli wszyscy trzej strzelać równocześnie.

Ale do jakiego celu? Gaston znajdował się w grocie pod ścianą i zakrywały go ciemności. Aby wskazać towarzyszom cel, miał krzyknąć — raz jeden tylko: — **„Ici — Tutaj!"**

Wreszcie rozległo się z głębi groty pierwsze „ici". Padły **trzy strzały.** Kiedy towarzysze podbiegli i zapalili zapałkę, **Gaston już nie żył.**

Potem rozegrano drugą grę. Asa pik wyciągnął Henri. W dwie minuty później osunął się na ziemię z dwiema kulami w głowie.

OSTATNI STRZAŁ.

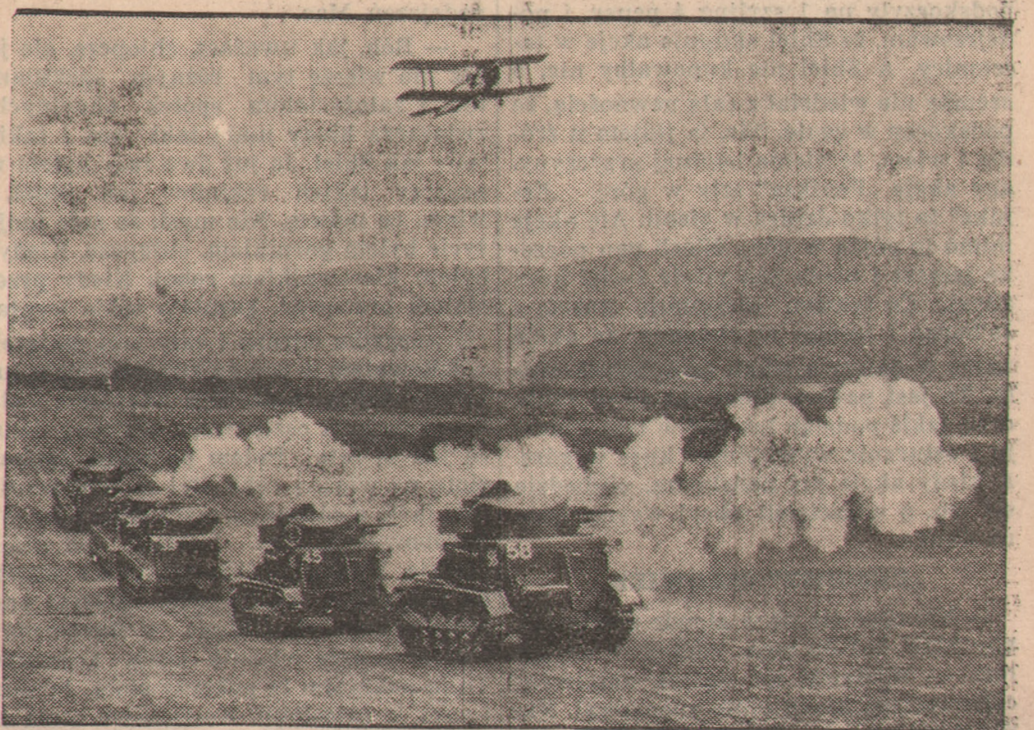
Na wyspie pozostali przy życiu **Jules i Pedro.** Po raz ostatni zmieszali karty. Karta śmierci znalazła się w ręku Julesa. Uścisnął dłoń Pedra i udał się do groty. Za nim podążył Pedro. Dla tej ostatniej gry ustalono **warunki nieco inne.** Jeśli strzelający chybi, skazaniec losu miał prawo strzału.

Pedro usłyszał głośne „ici", ale wypadki dnia **nadszarpnęły jego nerwy.** Z trudem mógł utrzymać rewolwer w dłoni, a kiedy miał strzelić, zupełnie się załamał i runął na ziemię.

W tej samej chwili zdawało mu się, że **padł strzał.** Kiedy po wielu godzinach ocknął się z omdlenia, Jules nie żył. Ale poniósł śmierć nie od kuli Pedra, która tkwiła jeszcze w lufie, lecz sam położył kres swemu życiu.

Tak pozostał Pedro przy życiu i znalazł się po wielu trudach w Wenezueli.

Tanki angielskie w boju

Przy udziale zagranicznych attachés odbyły się ćwiczenia najnowszych angielskich czołgów

O. SOYKA

Sensacyjna „Akta T” powieść kryminalna

25)

— A czemu nie mógłby być i posiadaczem testamentu? Ach! Czy dlatego, że jest obecnie w areszcie, a mimo to pod adresem osób zainteresowanych nadchodzą propozycje? Otóż właśnie dla człowieka takiego, jak Martini, okoliczność ta nie stanowi żadnego odciążającego dowodu. Osobnik ten potrafi wynaleźć sobie odpowiednich wspólników, ludzi, którzy będą pracować dla niego!

— I którym powierzy siedemdziesiąt pięć tysięcy złotych?

— Może nawet i to. Ale morderca i złodziej testamentu, to niekoniecznie jedna i ta sama osoba.

— Martini... zdolny do wszystkiego... — Horyński z namysłem powtarzał słowa Tomaszewskiego. I naraz dodał gwałtownie: — Może i do tego jest zdolny, żeby człowiekowi, którego chce obrabować, podsunąć myśl o samobójstwie? A może potrafi po kradzieży zmusić drugą osobę do tego, żeby zabrała broń i wyłamała kasę, żeby w ten sposób zainscenizować morderstwo i włamanie?

— Człowieku! — Tomaszewski roześmiał się i obronnym ruchem podniósł w górę ręce. — Dokąd w ten sposób zajdziemy?! Gdyby nasz magik potrafił to wszystko zrobić, mógłby osiągnąć swój cel daleko prostszą drogą. Nie byłoby mu potrzebne ani morderstwo, ani włamanie! Czyż nie łatwiej zasugerować człowiekowi konieczność podpisania czeku na poważną sumkę, aniżeli zmuszać go do samobójstwa, a potem mieszać do tego jeszcze jedną osobę i kazać jej odgrywać komedję!

— Pewnie! I dlatego właśnie nie wierzę, że Martini jest sprawcą morderstwa, czy choćby tylko kradzieży testamentu. Winny znajduje się wśród osób bezpośrednio zainteresowanych, wśród spadkobierców.

— Martini miał przecież duże widoki, że jako przyjaciel i przyszły małżonek pani Ireny będzie miał udział w spadku.

— Tak jest, widoki te brał w rachubę. Brał je w rachubę do czasu, aż dla innej opuścił panią Irenę. A może to właśnie spadek pani Ireny znalazł się w niebezpieczeństwie? I dlatego... właśnie dlatego mógł Martini coś przedsięwziąć. Cóż takiego? Dam ci chętnie dowód, że i ja potrafię coś przedsięwziąć. Otóż Martini mógł nakłonić kogoś do czynu, który być może odgaduję: pragnął ratować, albo może powiększyć spadek pani Ireny...

— Jestem zdania, że wszystkie te kombinacje są jeszcze teraz przedwczesne!

Całą tę rozmowę prowadził Tomaszewski tonem bardzo swobodnym. W ten sam sposób zakończył ją:

— Nasze obecne zadanie polega na tem, by mieć wszystkie możliwości na oku i eliminować z rozumowania wszystkie nieprawdopodobieństwa. I na tem koniec. Dochodzenia spoczywają w doświadczonych rękach inspektora Gałązki, któremu mój uzdolniony zastępca dostarczył bardzo cennego materjału.

— Proszę cię bardzo, żebyś mówił ze mną poważnie i wyjaśnił mi, co myślisz o tem wszystkiem — żachnął się Horyński.

— Mówię bardzo poważnie. Nie pora jeszcze na kategoryczne twierdzenia. Stoję na gruncie tych wyników, które śledztwo zawdzięcza tobie.

— Wszystkie te wyniki to dziecinna zabawa! Nie można na nich oprzeć żadnej prawdopodobnej hipotezy! Nic, ale to nic nie trzyma się kupy! Ten, który oskarża sam siebie, jest kłamcą, łotrzyk Martini to ostatni tchórz. A pani Irena? Czyżby ona miała strzelać i włamywać się do kasy mężowskiej? Tak wyglądają te osławione wyniki! Nagromadziło się tylko wiele niejasności, które nie wystąpiłyby nawet przy normalnym przebiegu śledztwa!

Ostatnie zdanie było specjalnie zaakcentowane, ale Tomaszewski nie zauważył tego, albo nie chciał zauważyć.

— Przecież jeszcze nie koniec — próbował uspokoić zirytowanego muzyka. — A zresztą wszak nieraz zdarza się, że śledztwo nie daje żadnego wyniku.

— Zdarza się również nieraz, że ktoś świadomie utrudnia śledztwo i robi wszystko, żeby je uniemożliwić.

— Oczywiście, oczywiście -- poparł go gorąco Tomaszewski. — Nieraz zdarzały się takie wypadki. Zazwyczaj okazywało się, że ten ktoś był zainteresowany w ukryciu prawdy. Najczęściej sam był winowajcą.

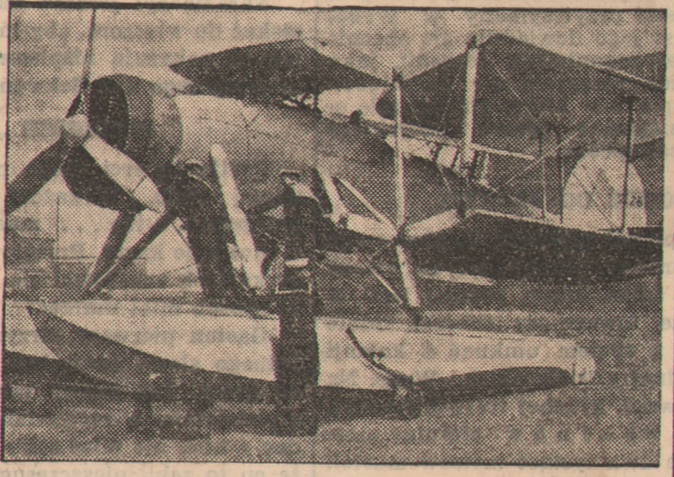
— Był sam winowajcą, albo też pragnął osłonić prawdziwego winowajcę, czy winowajczynię — wtrącił mimochodem Horyński.

Po tych słowach zapadła na przeciąg sekundy zupełna cisza. Mierzyli się wzrokiem. Wreszcie Tomaszewski powiedział rzeczowo:

— Musisz mi wybaczyć, ale nie chcę mówić o podejrzeniach, dopóki nie nadejdzie właściwa pora. W tej chwili nie o to mi chodzi. Chciałbym się dowiedzieć szczegółowo, w jaki sposób mógłbym wejść w posiadanie testamentu. W tym celu umówiłem się z tobą.

— Mogę ci powtórzyć tekst propozycji złodzieja... złodzieja, albo jego zastępcy, ale nie jestem pewien, czy nawet w razie wypełnienia jego warunków uda ci się zdobyć dokument. Może wyłudzi od ciebie pieniądze, a testament sprzeda innej osobie.

— Nie. Wiem z pewnością, że złodziej nie ma takich zamiarów. Zresztą niema innych nabywców. Ani pani Ilka, ani pani Trostowa nie mają tyle pieniędzy. Pozostaje więc jeden Groliński. A dla bankiera transakcja ta jest zupełnie nieopłacalna. Jak się dowiaduję, doktór Srebrzyński jest mu winien nie więcej jak osiemdziesiąt tysięcy. Można to było zresztą przewidzieć. To i tak duży kredyt jak na takiego osobnika jak doktór. I poto, żeby wyciągnąć tych osiemdziesiąt tysięcy, ma Groliński kupić testament za siedemdziesiąt pięć? Już raczej zrobi coś dla reklamy i odda przestępcę w ręce policji. A zresztą nawet, gdyby zysk jego był większy, znacznie większy być nie może, byłby stchórzył przed taką transakcją. Przecież podczas ostatniego procesu omal nie został skazany! Odebrało mu to ochotę do ryzykownych interesów. Tylko ja jeden mógłbym nabyć testament. Jestem jedynym poważnym reflektantem i jeśli teraz powiem: nie siedemdziesiąt pięć tysięcy, ale pięć tysięcy! oferta moja musi być przyjęta!

Marynarze angielscy odbywają ćwiczenia na najnowszych typach hydroplanów

— Pięć tysięcy za testament Ryszarda Trosta! Raczej... — Horyński wybuchnął śmiechem. — Nie, to doprawdy komiczne!

Ale Tomaszewski nie zwracał na niego uwagi. Podniósł głowę, obejrzał z uwagą sufit i wreszcie powtórzył:

— A więc siedemdziesiąt pięć tysięcy! Siedemdziesiąt pięć tysięcy, to przyzwoita sumka, dobry interes dla tego, kto ją otrzyma. Niełatwo z tego zrezygnować! A mimo to, posiadacz testamentu zrezygnuje z tych pieniędzy, jeśli potrafi logicznie rozumować, ponieważ ta rezygnacja to ostatnia jego szansa.

— Rezygnacja! Jaka szansa?

— Może taka szansa, że uratuje swoje życie, może taka, bardzo malutka, że usposobi mnie do siebie przychylnie. Zależy mi bowiem na tym testamencie, muszę go dostać w swoje ręce. Dla nikogo poza mną nie przedstawia on obecnie wartości. Dziś bowiem sprawa ma się zgoła inaczej, aniżeli wówczas, kiedym ci udzielał wskazówek.

— Co się zmieniło?

— Zjawiła się pani Chavanne, Renata Trostowa! A to co ona mówi, to szczera prawda, przecież i ty odniosłeś wrażenie, że zeznania jej nie są żadną fantazją, żadnem kłamstwem, żadną mistyfikacją. Są to słowa człowieka honoru.

Wiemy więc, że Trost miał córkę, ślubną córkę. Wedle prawa jest ona spadkobierczynią, nawet wówczas, jeśli nie będzie żadnego testamentu. A przecież testament jest sporządzony na jej rzecz! Mocą ostatniej woli Trosta przypada jej jeszcze więcej, aniżeli z brzmienia ustawy. Wszyscy inni spadkobiercy zadowolić się muszą szczupłemi legatami. W każdym razie sytuacja jest taka: jeśli testament się znajdzie, majątek przypadnie córce, jeśli nie — również jej. Bez względu na wszystko pozostaje ona generalną spadkobierczynią.

(Ciąg dalszy nastąpi)

WESTON MARTYR (5)

KOPALNIA ZŁOTA

Opowiadanie (z angielskiego)

Kiedy opuszczałem Jo'burg, jednofuntowe akcje „Feniksa“ notowano po kursie 1 szyling 1 penny. Od tego czasu podskoczyły na 1 szyling 4 pensy, i podejrzewam, że Shiel skupuje akcje w tajemnicy. A Shiel nie kupowałby nic, o czemby nie wiedział z całą pewnością, że podskoczy w cenie. Nie, ja jestem u źródła i wiem, że niema istotnej przyczyny, aby akcje „Feniksa“ szły w górę. „Feniks“ to tylko dziura w ziemi. Ale akcje mimo to pójdą w górę. Niech pan poczeka jeszcze i niech pan pilnie śledzi kurs akcyj. Co tydzień otrzymuję gazetę z Jo'burga i jestem przekonany, że akcje nasze w dalszym ciągu będą zwyżkowały. To jest pewne. Shiel chowa w zanadrzu jakiś podstęp lub coś w tym rodzaju i sztucznie wywinduje kurs w górę. A kiedy akcje już podskoczą, pozbędzie się ich, a właścicieli akcyj wystrychnie na dudka.

„UCZCIWY“ CZŁOWIEK

— Nie chce mi się w głowie pomieścić, aby Shiel był do tego zdolny — odparłem. — Wydawał mi się tak uczciwym człowiekiem, kiedy mnie angażował. Nie pytał się nawet o żadne polecenia ani świadectwa. Miał poprostu zaufanie do mnie. Mam wrażenie, że i ja muszę odpłacić mu się zaufaniem. Mimo pańskich podejrzeń. Mac.

— Rób, jak uważasz, chłopcze, ale ja już nie wierzę tym różnym spekulantom i założycielom spółek akcyjnych, zwłaszcza kiedy mają taki nos i takie imię jak Shiel. Ja już dwa razy byłem w paszczy takich rekinów, jak Shiel, i wiem, co mówię. Nie myśl, że całe moje życie byłem górnikiem, chłopcze. Kiedyś byłem kierownikiem robót. Kiedy przestałem pracować, kazałem sobie wypłacić wszystko odrazu i cały mój majątek wpakowałem w pewną kopalnię złota tutaj w okolicy. Straciłem wszystko. Cała kopalnia była oszustwem, podobną dziurą jak ta tutaj. Potem począłem szukać złota na własną rękę. Był to ostatecznie mój fach, a cóżbym zresztą robił innego? Spróbowałem więc. Nastały dla mnie ciężkie, bardzo ciężkie czasy, ale wkońcu znalazłem obfitą żyłę. Słyszał pan może o kopalni Ubique w Barberton? Nie — to była właśnie moja kopalnia. To ja odkryłem te pokłady złota. Ja sam i sam je zgłosiłem. Kosztowało mnie to trzy lata, ale „reef“ przynosił przeciętnie 60 gramów, a zawartość złota wzrastała z każdym metrem głębokości. Nie było tam żadnych sztuczek z moją „Ubique“, a bogactw kopalni nikt lepiej nie znał ode mnie. Ale musiałem sam oddać się w ręce kilku finansistów z Jo'burga, aby uzyskać kapitał na rozbudowę kopalni. W sprawach handlowych byłem jednak dzieckiem, no i w końcu puścili mnie z kwitkiem. Spławili mnie poprostu. Do dziś dnia nie wiem, w jaki sposób tego dokonali. Zaczęli manipulować akcjami i prawami do kopalni, utworzyli nowe towarzystwo — nazwali je towarzystwem szczytowem —, aż mnie wygryźli. Dzisiaj jestem tutaj górnikiem za 5 funtów szt. tygodniowo. A „Ubique“ wypłaca drabom, którzy mnie podeszli, wciąż jeszcze 20 do 30 procent dywidendy. I pan siedzisz tutaj, chłopcze, i opowiadasz, że nie znam się na takich ludziach jak Shiel!

PARA DURNIÓW

Po tem dłuższem pouczeniu Mac siedział przez chwilę, w milczeniu pykając ze swej fajki. Potem położył dłoń na mojem kolanie, spojrzał mi otwarcie w oczy i rzekł:

— Jestem starym człowiekiem. Jestem za stary, aby tutaj dobrze wypełnić moją robotę. Wiem o tem dobrze i — wie o tem Shiel. A pan jest najmłodszym, najnaiwniejszym sekretarzem, jakiego kiedykolwiek miała kopalnia złota. Dlaczego Shiel wybrał właśnie pana i mnie jako jedynych białych do tej roboty? Powiem panu. Zręczny, doświadczony górnik byłby ostatnią rzeczą, jaką Shiel pragnąłby tutaj widzieć. Dlatego wyszukał sobie parę durniów — starego durnia i młodego durnia. Ale tak między nami mówiąc, chłopcze — jeden z nas nie jest tak dalece durniem, jak to sądzi Shiel...

ANI ŚLADU ZŁOTA

W ciągu następnych sześciu tygodni na kopalni „Feniks“ nie zaszło nic godnego uwagi. Spokojne życie, twarda praca i zdrowe powietrze na wyżynie Veldtu służyły mi i byłem zadowolony. Co sobotę jeździłem na kucu Mac'a do Roodefontein, wysyłałem mój raport tygodniowy dla Shiela, odbierałem pieniądze na wypłatę i gazety dla Mac'a, czasem należało zabrać nowe zapasy żywności, które dla nas nadeszły, i przewieźć je wozem Pieta, wypijałem szklankę piwa z Brownem i wracałem znowu do kopalni.

W siódmym tygodniu natrafiliśmy w szybie nr. 1 na głębokości 48 metrów na „reef“, na owe złoża rudy złotonośnej, która jest celem wszystkich wierceń przy poszukiwaniu złota.

Mac podebrał próbkę rudy, rozdrobnił ją w moździerzu, wypłukał ją w swej płaskiej misce i... nie znalazł ani śladu złota.

(Dalszy ciąg nastąpi).

Eksportacja zwłok śp. sędziego Gordona

Wielka uroczystość żałobna w Pucku

Dnia 24 bm. odbyła się w Pucku **uroczysta eksportacja zwłok tragicznie zmarłego sędziego Sądu Grodzkiego ś. p. Józefa Gordona.**

Ciało zmarłego wyprowadzono z domu żałoby do samochodu, którym następnie odwieziono je **do Koronowa,** gdzie dnia 26 bm. będzie złożone na wieczny spoczynek.

Eksportacja ze względu na ogólny szacunek, jakim cieszył się ś. p. sędzia Gordon oraz na tragiczne okoliczności jego zgonu, nabrała charakteru **wielkiej uroczystości żałobnej,** w której wzięło udział **całe miejscowe społeczeństwo oraz liczne delegacje zamiejscowe.**

Z Gdyni przybyli wszyscy sędziowie Sądu Okręgowego i Grodzkiego z p. o. prezesa S. O. p. wiceprezesem **Kryczyńskim** na czele, dalej prokurator S. O. p. **Kozłowski** z całą prokuraturą, delegacja gdyńskiego Koła Zreszenia Sędziów i Prokuratorów, delegat Zrzeszenia Urzędników Sądowych, delegacja adwokatów gdyńskich w osobach pp. **Zawodnego i Krzemieniewskiego** oraz komendant P. P. p. **Głuchowski.** Z Wejherowa przybyli również sędziowie miejscowego Sądu Grodzkiego.

Społeczeństwo miasta Pucka reprezentowali: p. burmistrz **Szkuta,** naczelnik Sądu p. **T. Szymański**, liczne duchowieństwo, oficerowie z p. kpt. **Baczyńskim** na czele, przedstawiciele wszystkich miejscowych urzędów i instytucyj oraz delegacje stowarzyszeń społecznych i zawodowych. Pozatem obrzędowi żałobnemu asystowały **tłumy ludności.**

W trakcie eksportacji przed domem żałoby p. prezes Kryczyński wygłosił następujące przemówienie:

„Szanowni Obywatele i drodzy Koledzy!

Kula złoczyńcy przeszyła serce ś. p. sędziego Józefa Gordona. Mordercza kula przecięła młode życie. Zginął na posterunku sędziowskim, zginął jak żołnierz. Zabito go w gabinecie sędziowskim, gdy miał na sobie odznaki sędziowskie, a na piersi orła polskiego.

Wszyscy znamy ś. p. sędziego Gordona. Rozpoczął on służbę państwową w sądownictwie w r. 1931 w sądzie w Toruniu, następnie pracował w sądzie w Stargardzie, a od roku 1932 w sądach okręgu gdyńskiego. Był człowiekiem cichym, spokojnym, zrównoważonym. Ceniono go jako wybitnego prawnika, lubiano jako kolegę. Walory moralne miał wielkie. Jako sędzia postawił sobie za zadanie nieść społeczeństwu zgodę i pokój, zabezpieczać społeczeństwo od zła. Zadania swoje wykonywał konsekwentnie i z poświęceniem.

Obecnie odchodzi od nas jako ofiara swego obowiazku, odchodzi nazawsze. Sędziowie i Magistratura Sądu Okręgowego w Gdyni w imieniu którego przemawiam żegnają Zmarłego z żalem i bólem. Osierocił nietylko młodą żonę, dziecko i rodziców, ale i nas wszystkich. Pamięć o nim zachowamy na zawsze".

Kondukt odprowadzający zwłoki do samochodu był imponujący. Przed trumną niesiono **15 wieńców** z żywego kwiecia. W chwili składania zwłok do samochodu, przemówienie wygłosił współpracownik Zmarłego, nacz. Sądu Grodzkiego p. **T. Szymański,** podnosząc walory osobiste i zasługi śp. sędziego Gordona.

Do Koronowa na pogrzeb śp. Gordona wyjechała z Gdyni delegacja Sądu Okręgowego i Zrzeszenia Sędziów i Prokuratorów z wiceprezesem S. O. **Karczewskim** na czele. Na ręce wdowy po śp. Zmarłym nadesłali depesze z wyrazami współczucia prezes Sądu Apelacyjnego w Poznaniu p. **Szyszko** i prezes Sądu Okr. w Gdyni p. **Parczewski,** przebywający obecnie na kuracji w Krynicy.

†

W dniu 24 maja 1936 r., zmarł nagle w wieku lat 43

ś. p.

LUDWIK MATAWOWSKI

kierownik Ekspozytury Ubezpieczalni Społecznej w Gdyni, członek Oddziału Nadmorskiego Związku Zawodowego Pracowników Ubezpieczeń Społecznych w Polsce

Straciliśmy w Nim dobrego Kolegę i pracownika na niwie społecznej.

Cześć Jego pamięci!

Zarząd i członkowie
Oddziału Nadmorskiego Zawodowego Związku Pracowników Ubezpieczeń Społecznych w Polsce

Wejherowo, 25. V. 36 r. 2971

†

W dniu 24 maja 1936 r., zmarł po krótkiej chorocie, w wieku lat 43

kierownik Ekspozytury Ubezpieczalni Społecznej w Gdyni

ś. p.

LUDWIK MATAWOWSKI

Strata dzielnego pracownika i doświadczonego kierownika, oraz przykładnego Kolegi pogrążyła nas w głębokim smutku i spowodowała wielki żal wśród wszystkich.

Dyrekcja i Pracownicy
Ubezpieczalni Społecznej w Gdyni

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 27 V. 1936 r., o godz. 16-tej z kostnicy S. S. Miłosierdzia w Gdyni.

2970M

Aresztowanie dyrektora banku

Zło należy wyrwać z korzeniami

Nie przebrzmiała jeszcze afera byłego starosty powiatu działdowskiego, dra A. Twardowskiego, która znajdzie niebawem swój epilog w Sądzie Okręgowym w Grudziądzu, a już miejscowe społeczeństwo zostało zaalarmowane nową aferą, ujawnioną w tych dniach w Banku Ludowym w Działdowie.

Jak wynika ze sprawozdań różnych komisyj rewizyjnych, Bank Ludowy od blisko 10 lat sporządzał fałszywe bilanse, wykazujące zawsze fikcyjne dochody zamiast stałych strat. Na tej podstawie wciągano coraz to nowych członków, a zebrane w ten sposób wkłady i depozyty na przeszło 100 tysięcy zł. zużyto przeważnie na udzielanie nadmiernie wysokich kredytów kilku członkom rady nadzorczej i ich przyjaciołom. Był to więc „bank familijny" w całem tego słowa znaczeniu, oparty właśnie na umyślnie sporządzanych fałszywych bilansach.

W to familijne podwórko zaglądnął już prokurator i osadził w więzieniu 3 osoby, w tym jednego członka rady nadzorczej i dyrektora Banku...

Krążą wersje, że i inne spódzielnie w powiecie działdowskim, stoją na bardzo kruchych podstawach finansowych.

Miejscowe władze rozpoczęły dochodzenia w tych sprawach, aby wytępić wszelkie nadużycia.

W świat szeroki — przez 7 mórz — do obcych krajów...

„Włóczęga" wakacyjna posiada urok nieodparty, polegający nietylko na zmianie warunków życia i otoczenia, ale przedewszystkiem na zaspokojeniu potrzeby poznania świata, drzemiącej w każdym człowieku. I przeto: im podróż bardziej różnorodna, im szlaki mniej znane, tm więcej wrażeń zapowiadające — tem silniejsza pokusa uczestniczenia w niej. Nowe dla polskiego turysty i niezmiernie ciekawe morza, porty, kraje zapowiada wycieczka „Przez 7 mórz". Najpopularniejszy statek polski, weteran wycieczkowy „Kościuszko", wyjedzie dnia 13 czerwca z rumuńskiego portu Konstanzy, aby w czasie 3-tygodniowej wędrówki zwiedzić: Istanbul, Ateny, Maltę, Algier, Tanger, Santander, Antwerpję, skąd niedaleko do Brukseli. Znakomity wypoczynek na ciepłych morzach Południa zdrowy pobyt trzytygodniowy w orzeźwiającej atmosferze morza, niezmiernie ciekawe i pouczające zwiedzanie krajów o starej kulturze, doskonała kuchnia, świetna zabawa na statku — to tylko część tych przyjemności, jakie złożą się na całość niezwykle interesującej wycieczki. Trzeba dodać, że ceny biletów okrętowych są w tym roku znacznie zredukowane i przystosowane do zarobków obecnych, co wpłynie napewno na szeroki zasięg popularności tej imprezy. Ostatnie dni zapisów na wycieczkę „Przez 7 mórz" jeszcze trwają! Informacji udziela i prospekty bezpłatnie wysyła „Gdynia — Ameryka Linje Żeglugowe S. A." Warszawa, Plac Małachowskiego 4, tel. 547-46, gdzie przyjmowane są zapisy na wyżej wspomnianą wycieczkę. 2938

Pociągi popularne nad morze

W bieżącym sezonie letnim Liga Popierania Turystyki uruchomi **59 pociągów popularnych nad morze** z szeregu ośrodków w całym kraju.

Szczegółowy program tych pociągów ogłoszony zostanie w najbliższym czasie, dzięki czemu każdy będzie mógł zawczasu przygotować się do wyjazdu. Ceny przejazdów skalkulowane będą bardzo nisko.

Niestety, nic dotąd nie wiemy, czy pociągi popularne nad morze będą uruchomione i z Pomorza. Zwłaszcza Toruń, Bydgoszcz i Grudziądz — niewątpliwie powitałyby z radością zorganizowanie takich przejazdów nad Bałtyk, choćby już teraz w okresie Zielonych Świąt.

Zamknięcie drogi

Zarząd Drogowy w Kościerzynie podaje do publicznej wiadomości, że droga Nowa Kiszewa — Więckowy między miejscowościami Pogódki — Malary w km. 20 została zamknięta dla ruchu kołowego z powodu przerwania przepustu i nasypu drogowego Objazd dla furmanek i samochodów osobowych odbywa się drogą okrężną oznaczoną na miejscu. Dla samochodów ciężarowych przejazd jest zupełnie zamknięty i odbywać się może tylko przez Liniewo wzgl. przez St. Kiszewę. Przerwa w komunikacji potrwa do dnia 11 lipca br.

Ziazd komorników sądowych

(ś) Ubiegłej niedzieli odbył się w Laskowicach doroczny **zjazd zrzeszenia zawodowego komorników sądowych Pomorza,** przy udziale członków ze wszystkich zakątków Ziemi Pomorskiej.

Obrady zjazdu były poświęcone sprawom organizacyjnym i zawodowym.

XVI Ziazd Katolicki w Bydgoszczy

W myśl zarządzenia J. Em. Ks. Kardynała Prymasa tegoroczny Zjazd Katolicki w Wielkopolsce odbędzie się w dniach 28 i 29 czerwca w Bydgoszczy.

Obrady Zjazdu poświęcone będą obecnemu hasłu Akcji Katolickiej **„Chrystus uświęca rodzinę".** Zjazd obejmie 2 sesje plenarne, na których wygłoszone zostaną 3 referaty.

Samobójstwo leśniczego

Dnia 20 bm. pozbawił się życia około godziny 11,30 wystrzałem z fuzji w okolicę serca Michowski Konrad, lat 27, leśniczy państwowy, zam. w Piaśnicy, pow. morski.

Przeprowadzone dochodzenie wykazało, iż denat nosił się już od dłuższego czasu z zamiarem popełnienia samobójstwa. Przyczyną samobójstwa jest rozstrój nerwowy.

Wielki pożar pod Brodnicą

Dnia 19 bm. spalił się na szkodę Leona Kopisteckiego w Bachotkach dom mieszkalny z oborą, oraz stodoła z przybudówkami.

Wraz z zabudowaniami spaliły się maszyny i narzędzia rolnicze, urządzenie domowe oraz 400 zł. gotówki. Poszkodowany oblicza straty na sumę około 6.330 zł. Przyczyny pożaru dotychczas nie ustalono.

Postrzelenie kłusownika

Ubiegłej nocy został postrzelony w lasach pod Lisewem (pow. morski) osadnik Andrzej Miotk, który zawodowo uprawiał kłusownictwo.

Osadnika postrzelili leśnicy majątku Krokowa, do którego należą wyżej wymienione lasy.

Ciężko rannego kłusownika odstawiono do szpitala w Wejherowie.

Zakup koni na rynek niemiecki

Polski Związek Eksporterów Bekonu i Artykułów Zwierzęcych dokonuje zakupów koni na rynek niemiecki, na spędach koni, które odbędą się w niżej podanych miejscowościach:

Toruń czwartek, dnia 28 maja br. o godz. 9-ej przy Rzeźni);

Grudziądz, czwartek, dnia 28 maja br. o godz. 13 (przy Rzeźni).

Zakupywane będą konie typu wschodnio-pruskiego. pociągowego, wyłącznie wałachy w wieku od pełnych 5 do 8 lat, wzrost 157 cm (miara laski), maść za wyjątkiem siwej. Płatność gotówką na miejscu zakupu według wartości materjału końskiego.

Podając powyższe do wiadomości, Pomorska Izba Rolnicza komunikuje, że hodowcy, którzy posiadają konie (wałachy) tego typu, będą mieli możność sprzedania tychże po cenie wyższej, **niż rynkowa.**

400 znakowanych dorszy wypuszczono z Helu do morza

Naukowe badanie kierunku wędrówek tej ryby

Ustalenie wędrówek ryb morskich stanowi ciekawy dział badań, mających praktyczne znaczenie dla rybołówstwa. Dlatego też szereg państw prowadzi systematyczne **znakowanie ryb.** Złowienie takiej znakowanej ryby w innem miejscu morza, po upływie pewnego czasu od chwili znakowania, pozwala ustalić **kierunek wędrówek.**

Również i Polska bierze udział w tego rodzaju pracach. Onegdaj **wypuszczono koło Helu czterysta sztuk znakowanych dorszy.** Dorsze te złowiono w Głębi Gdańskiej. Poszczególny znaczek składa się z dwu okrągłych płytek ebonitowych, połączonych srebrnym drucikiem. (średnica płytki 16 mm.). Na jednej z płytek znajduje się litera duża P. (tj. Polska) i Nr. Znaczek zakłada się na płetwie grzbietowej lub na wieku skrzelowem. Wypuszczone dorsze posiadają znaczki o numerach od 500—600 i od 700—1000.

Każdy wypuszczony dorsz posiada szczegółową metrykę (miejsce połowu, waga, długość, otolity i łuski) zanotowaną w kartotece. Za dostarczenie złowionego później dorsza znakowanego, a właściwie tylko wyjętego znaczka i bliższych informacyj (miejsce połowu, długość, waga) wypłaca Morski Urząd Rybacki premje.

Piękno i kultura Pomorza w sali wystawowej

Przed otwarciem I. Pomorskiej Wystawy Turystycznej

W wielkiej auli gmachu toruńskiej Dyrekcji Kolejowej **ruch niezwykły.** Długi stół ugina się pod stosami dużych kartonów z fotografjami. Nad stołem pochylają się w skrzętnej pracy liczne głowy, a ręce rysowników pilnie kreślą napisy objaśnień na kartonach. Stosy wielkich fotografij, już opracowanych, spoczywają pod ścianami. Obok nich wdzięczą się barwne wytwory ceramiki kaszubskiej. Na ścianach wiszą gotowe już barwne wykresy i mapy plastyczne Pomorza i wybrzeża.

W wielkiej auli gmachu Dyrekcji Kolejowej wrą w pełni **ostatnie przygotowania do I Pomorskiej Wystawy Turystycznej.** Zainicjował ją **prezes Dyrekcji Kolejowej p. Dobrzycki,** a przygotowuje sztab pracowników Dyrekcji przy pomocy rozlicznych instytucyj państwowych, naukowych, artystycznych z całej niemal Polski.

Już pierwszy pobieżny rzut oka na część eksponatów, które właśnie znajdowały się na warsztacie w auli Dyrekcji Kolejowej, pozwala zorjentować się co do charakteru wystawy.

Lwią część eksponatów stanowić będzie oczywiście materjał ilustracyjny, — narzuca to wystawie jej charakter „turystyczny". Wystawa ma przecież zobrazować **piękno ziemi pomorskiej** i jej **bogate walory turystyczne,** a ten cel może spełnić tylko **piękna fotografja.** Zobrazuje ona jednak nietylko piękno krajobrazu pomorskiego, ale również **wspaniałe zabytki sztuki kościelnej i świeckiej,** a z malarstwa, a przedewszystkiem architektury, wydobędzie z ukrycia i przypomni światu **liczne od wieków w archiwach spoczywające dokumenty,** dotyczące historji Pomorza, ukaże **starą kulturę** tej ziemi i jej mieszkańców.

Poza materjałem ilustracyjnym ujrzymy na wystawie także liczne eksponaty innego rodzaju, z których największą atrakcją będą niewątpliwie **duże akwarjum morskie** oraz **modele statków.**

Wystawa spełni — wierzymy — swój cel. Przypomni Polsce, że ziemia pomorska to nietylko morze i Gdyni, ale że poza skrawkiem wybrzeża czeka jeszcze na turystę duży szmat pięknego, a jakże mało znanego kraju. Znają Pomorze dobrze i naucz yli się już cenić jego piękno **turyści wodni z całej Polski.** Ale nietylko wodny szlak przecież wiedzie w głąb uroczysk pomorskich. Ożywić się powinny także szlaki kolejowy i samochodowy.

Pomorską Wystawę Turystyczną ujrzą wszystkie większe miasta Polski, a istnieje także zamiar pokazania jej zagranicy. Jeśli nie staną żadne trudności na przeszkodzie, specjalny pociąg z Pomorską Wystawą Turystyczną uda się na Węgry i do Jugosławji, aby i tam głosić piękno naszej ziemi.

* * *

W Toruniu Pomorska Wystawa Turystyczna znajdzie pomieszczenie w specjalnie przygotowanych do tego celu salach szkoły przy ul. Prostej. Otwarcie wystawy nastąpi w początku czerwca.

Profesor uniwersytetu paryskiego gościem Gdyni

Dnia 23 bm. złożył wizytę w Urzędzie Morskim profesor uniwersytetu paryskiego p. **Viconte du Guerny.** Następnie w towarzystwie przedstawiciela Komisarjatu Generalnego w Gdańsku oraz Urzędu Morskiego zwiedził port i jego urządzenia.

P. radca Jagalski z Torunia burmistrzem m. Tczewa

Jak już w części wczorajszego nakładu donosiliśmy, dnia 23 bm. tczewska Rada Miejska wybrała **jednogłośnie** burmistrzem m. Tczewa p. mgr. Wiktora Jagalskiego, radcę Starostwa Krajowego w Toruniu.

Zaznaczyć należy, że p. mgr. Jagalski jest rodowitym Pomorzaninem, urodził się bowiem w Sławoszynie w powiecie morskim.

Ogółem złożono 49 ofert, z których tylko 11 uznano za odpowiadające wymaganiom ustawowym.

Obecny na zebraniu Rady Miejskiej p. **starosta powiatowy Muchniewski** wyraził serdeczne słowa uznania pp. radnym, którzy w chwili szalejącego kryzysu gospodarczego umieli wznieść się ponad interesy reprezentowanych przez nich organizacyj, związków i grup i dokonali jednomyślnego wyboru burmistrza, dając tem piękny **przykład innym miastom na terenie Rzeczypospolitej** jak pracować należy dla dobra powszechnego. Siłą tego chwalebnego faktu p. burmistrz z Tczewa Wiktor Jagalski uzyskał pewną moc i pewien autorytet.

P. starosta Muchniewski zakomunikował pp. radnym imieniem p. Wojewody Pomorskiego, że wybór p. radcy Jagalskiego na burmistrza Tczewa zostanie zatwierdzony.

P. T. R. nie pobiera subwencyj rządowych

Nieprawdziwe pogłoski w prasie pomorskiej

W ostatnich dniach szereg organów prasowych na Pomorzu zamieściło wiadomość jakoby Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych nie wypłaciło bieżących subwencyj izbom rolniczym i organizacjom rolniczym, wobec czego praca tych organizacyj musiałaby ulec zahamowaniu.

W związku z tą notatką prasową oraz wobec napływających zapytań ze strony Kółek Rolniczych **Pomorskie Towarzystwo Rolnicze komunikuje nam, iż P. T. R. żadnych subwencyj z funduszów Ministerstwa Rolnictwa nie pobiera,** wobec czego ew. rzekome wstrzymanie wypłaty subwencyj niektórym izbom i organizacjom rolniczym przez Ministerstwo Rolnictwa niema żadnego wpływu na tok prac P. T. R., które od wypłacanych subwencyj rządowych w żadnym stopniu nie jest zależne.

Łotewski statek szkolny przybył z wizytą do Gdyni

Dnia 25 maja przybył z Rygi do Gdyni **łotewski statek szkolny „Jurnieks".** Statek zatrzyma się w Gdyni przez 3 dni, podczas których załoga jego będzie miała możność zwiedzić port, jego urządzenia, Państwową Szkołę Morską, miasto oraz okolicę. Załoga statku składa się z 30 osób, w tem **31 uczniów.** Statek jest **2-masztowym drewnianym szkunerem żaglowym** i posiada motor pomocniczy. Długość statku wynosi 29.65 m., szerokość 6,85 m.; stoi on **przy nabrzeżu Polskiem** obok firmy Fetter.

Kapitan statku p. Piotr **Neimanis** złożył natychmiast po przyjeździe wizytę kapitanowi portu gdyńskiego p. kmdr. **G. Kańskiemu** oraz dyrektorowi Urzędu Morskiego p. inż. **St. Łęgowskiemu.**

Na straży Pomorza

List Powstańców i Wojaków do p. Wojewody

Zebrani na odprawie prezesi powiatowi Związku Powstańców i Wojaków O. K. VIII na czele z Zarządem Głównym w imieniu wszystkich członków Związku zapewniają Pana Wojewodę o swej gotowości stania wiernie na straży Pomorza i współpracy nad rozwojem Mocarstwowej Rzeczypospolitej.

Za Zarząd Główny

(—) Tad. Ziółkowski, sekretarz generalny. (—) Tadeusz Sempiński, skarbnik. (—) Miecz. Eckert p. o. prezes.

Na Fundusz Obrony Narodowej

Wyścig ofiarności

Urzędnicy Wojewódzkiego Biura Funduszu Pracy w Toruniu postanowili opodatkować się w wysokości 1/2 proc. od pensyj na rzecz Funduszu Obrony Narodowej począwszy od 31. 6. do 31. 12. br. i wzywają do podobnego opodatkowania się na ten sam cel Stowarzyszenie Urzędników Państwowych.

Przykład pracowników Funduszu Pracy zasługuje na jaknajgorętsze uznanie.

Działdowo

(cj) **Odznaczenie pocztowca w Iłowie.** W tych dniach odbył się w Starostwie Powiatowem uroczysty akt odznaczenia pocztyljona Władysława Otręby z Iłowa bronzowym krzyżem zasługi. Aktu tego dokonał p. starosta Horwath w obecności p. naczelnika poczty K. Olszewskiego z Działdowa.

Programy radjowe

Wtorek, dnia 26 maja

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6.30—8.10 Program poranny. 8.10 Audycja dla poborowych. 11.57 Sygnał czasu. Hejnał. Dziennik południowy. 12.15 Audycja dla szkół (dla dzieci młodszych): „Historja o trzech wiatrach" w/g opowiadania Kazimierza Konarskiego. 13.10 Chwilka gospodarstwa domowego. 13.15 „Z rynku pracy". 15.15 Wiadomości o eksporcie polskim. 15.30—16.00 Trio Salonowe Polskiego Radja. 16.00 „Skrzynka P. K. O." 16.45 „Cała Polska śpiewa" — audycję poprowadzi prof. Bronisław Rutkowski. 17.00 „Skarby Polski"; „Architektura nowoczesna w Polsce" — odczyt wygł. prof. Lech Niemojewski. 17.15—17.45 Recital fortepianowy Sigridy Sundgraen-Schneevoigt. W programie utwory Jana Sibeliusa. 17.45 „Skrzynka językowa" — prof. Witold Doroszewski. 17.55 Muzyka taneczna w wyk. Małej Ork. P. R. i Tadeusz Faliszewski (piosenki). 19.40 Wiadomości sportowe. 19.50 Pogadanka aktualna. 20.00 „Czy kobieta ma duszę" — monolog Jana Tyszkiewicza. 20.10 Koncert Symfoniczny (z Poznania). Wyk.: Orkiestra Symfoniczna pod dyr. Zygmunta Latoszewskiego oraz Franciszek Łukasiewicz (fort.). Koncert poprzedzi pogadanka muzyczna. W przerwie ok. godz. 21.00 Dziennik wieczorny oraz „Obrazek z Polski współczesnej".

ROZGŁOŚNIA TORUŃSKA

6.50—7.20 Muzyka z płyt (z Warszawy). 7.30—7.40 Program na dzisiaj i „parę informacyj". 7.40—8.00 Muzyka z płyt (z Warszawy). 12.30—13.10 Z utworów Fr. Liszta (płyty). 13.20—14.15 Przegląd operetek (płyty). 15.20—15.30 Przegląd giełdowy i komunikat żeglarski. 16.15—16.45 Arje i pieśni w wyk. M. Zygmunta Zygmańskiego — baryton. Przy fortepianie Irena Kurpisz-Stefanowa. 18.30 O twórczą pracę kulturalną na Pomorzu. Audycja mieszana w opracowaniu i wykonaniu członków Konfraterni Artystów w Toruniu. Djalog na temat regjonalnych zagadnień kulturalnych. Wśród literatów toruńskich. Recytacja utworów: Zofji Sikorskiej-Bogusławskiej, Jadwigi Korczakowskiej, Jerzego Marliza, Izabelli Lutosławskiej i Bronisława Przyłuskiego. Piśmiennictwo kaszubskie i pieśni ludowe. Pieśni wykona chór męski „Dzwon" pod dyr. Zygmunta Moczyńskiego. 19.10 Program na jutro. 19.20—19.40 Koncert reklamowy. 22.30—23.00 i 23.05—23.30 Orkiestra Roberta Renarda i piosenki w wykonaniu Mieczysława Fogg'a (płyty).

Tabela wygranych 14-go dnia ciągnienia loterji

I i II ciągnienie

1.000.000 zł. na nr.: 66958

Stała dzienna wygrana po zł. 30.000 na nr.: 17799

Po zł. 100.000 na nr.: 30957

Po zł. 50.000 na nr.: 194562

Po zł. 10.000 na nr.: 15866 80104 89519 118254 194306

Po zł. 5.000 na nr.: 25916 61164 135588 138609 189912

Po zł. 2.000 na nr.: 2170 19649 25640 31405 38658 53644 57021 76021 87033 87459 93586 96506 106917 120022 122039 128157 132210 133021 150728 151348 163423 165939 180724

Po zł. 1.000 na nr.: 1824 4021 4679 9686 13307 13751 14953 14978 20741 21286 21537 29774 35490 36650 38066 41359 41388 44356 47601 48897 49150 58705 59816 60743 62126 66389 67771 68671 74736 78491 80749 85667 86030 86517 87771 87912 89571 91202 92845 95811 101505 101647 106271 111159 112286 112760 114483 121260 121408 123405 128043 145952 146187 150549 153112 155695 158199 161257 163422 165549 167628 169565 171705 176510 188904 190892 193371

Wygrane po 200 zł.

342 201 46 323 453 55 563 76 653 724 31

822 82 989 1718 903 59 2138 68 506 23 97 601 8 21 36 708 836 3056 62 96 128 68 99 634 53 949 4060 355 419 45 548 673 704 21 5149 92 289 391 93 515 82 621 26 733 71 818 943 94 6027 105 35 66 259 65 417 64 632 709 53 7031 200 29 24 56 79 83 702 24 75 857 60 904 52 59 94 8017 28 126 47 66 274 366 450 519 24 810 48 62 994 9095 130 35 284 425 511 35 39 92 842 975 93

10025 88 129 355 88 452 90 521 718 50 856 84 11006 17 67 80 81 192 253 358 639 808 907 12087 161 96 301 421 556 99 641 777 807 967 13060 111 200 396 400 545 94 763 68 14319 546 603 67 800 76 94 15054 98 112 63 87 538 79 602 93 732 53 817 54 67 915 51 95 16058 284 375 467 525 648 57 76 17032 527 664 82 18010 72 187 93 301 411 717 19 73 987 19028 60 67 98 251 383 420 538 734 84 837 74 949 53 96

20056 74 122 292 439 521 83 602 11 99 69 90 719 45 90 820 909 62 21021 49 280 305 10 54 57 425 95 610 862 83 902 21 26 22147 210 470 83 92 535 98 643 84 702 49 948 23003 11 53 113 27 65 213 329 449 526 688 24047 92 226 63 87 387 679 795 846 917 25033 119 22 30 71 72 252 75 349 86 654 729 41 85 879 26188 202 48 73 309 30 532 34 627 55 710 16 885 938 45 72 92 27042 113 37 249 310 414 790 907 28175 89 411 506 616 38 8758 829 32 29064 66 41 113 305 79 424 61 743 62

30137 95 216 348 99 479 85 543 46 51 73 680 803 91 913 31196 366 83 445 552 755 882 926 900 32130 50 246 88 379 428 33 584 679 973 33040 194 96 224 27 345 444 535 710 27 30 34074 105 50 92 203 32 471 558 641 43 801 56 71 35456 533 606 84 736 36006 21 141 277 386 454 652 71 80 724 888 37040 114 58 87 268 900 392 593 604 735 86

38178 230 40 80 326 439 526 620 711 828 39006 100 212 68 373 413 41 96 567 73 600 704 819 79 953 63

40027 98 316 588 745 804 41044 75 146 64 293 522 878 930 43 42201 40 78 327 431 62 81 86 99 514 29 660 719 38 53 884 952 43060 109 43 227 40 56 409 22 533 80 722 51 88 894 964 98 44050 152 242 533 89 686 741 821 960 45087 132 236 324 46 56 457 523 86 661 870 991 46006 75 91 97 115 27 33 398 610 26 80 773 74 836 42 904 42 47274 317 18 440 90 564 705 929 46 56 48099 302 34 434 702 35 960 77 93 49040 194 359 82 88 526 615 59.

50234 434 798 51027 72 120 42 216 22 35 306 11 592 742 65 954 52182 547 90 608 19 81 786 839 917 18 62 53193 334 64 582 807 22 930 54128 30 205 27 98 340 64 88 409 65 99 500 74 601 35 785 962 55090 110 99 254 317 511 29 718 811 66 955 560 40 287 418 47 59 781 930 80 57015 199 229 330 421 502 803 58117 46 82 269 324 38 434 543 58 84 786 866 59206 15 54 354 488 550 55 59 654 803 37 57.

60029 85 95 122 66 518 606 759 69 87 94 985 61116 47 213 20 342 415 66 93 505 624 770 89 62480 741 843 70 931 33 71 63029 65 70 87 88 133 424 647 923 64117 214 15 485 500 25 643 95 802 42 63 65019 110 71 337 78 655 813 66056 403 22 29 38 84 579 685 709 16 21 812 67121 24 241 98 308 87 430 33 84 592 99 608 10 722 74 82 870 970 68044 72 181 336 92 499 685 98 991 69234 487 513 651 726 33 802 87 934.

70005 26 153 218 56 397 448 545 85 707 886 975 71118 31 63 292 386 591 672 737 41 829 42 72078 101 68 377 559 98 693 848 73017 22 76 104 294 448 560 72 686 816 79 962 74002 17 385 95 440 63 528 612 82 89 93 708 60 74 968 75003 26 30 84 93 127 30 337 463 503 22 78.

76068 159 573 86 743 77232 36 871 78098 106 211 12 420 91 600 6 3753 56 883 907 79034 108 56 350 73 439 60 61 682 845 938

80069 382 458 521 625 767 850 57 77 920 32 85 81178 205 99 371 459 544 93 652 730 42 835 69 940 73 90 82050 115 47 250 301 23 48 469 625 89 700 854 902 13 96 83233 326 68 97 543 625 725 928 75 88 84060 109 49 301 30 400 25 537 659 87 703 842 900 99 85035 53 109 516 84 652 56 724 28 33 804 17 57 941 86033 47 340 478 511 626 720 33 926 61 87188 203 31 61 90 462 725 852 90 938 88235 323 25 39 88 416 34 547 48 683 758 822 37 55 65 89059 15 3231 382 84 430 595 86 645 51 715 898 951

90032 60 82 117 205 7 319 57 405 8 322

60 623 915 91143 73 88 515 648 803 45 980 92205 27 431 941 63 93115 27 29 97 424 564 99 697 728 30 896 913 94143 349 650 87 838 949 83 95130 75 221 26 39 432 42 501 40 653 761 900 25 44 96005 60 139 241 64 333 598 681 97013 98 414 73 91 685 89 98364 406 31 50 513 28 30 88 666 72 99105 365 402 19 85 798 895

100007 267 472 78 79 568 607 803 79 910 23 33 101136 236 39 354 67 404 781 834 901 97 102071 184 555 103048 71 242 49 307 47 428 90 719 92 993 104082 130 494 568 673 867 72 90 105048 108 98 235 90 347 452 54 531 655 77 703 14 106155 68 232 57 58 320 46 53 460 586 619 999 107119 82 200 32 372 502 617 758 846 937 45 108414 41 80 530 622 39 53 74 866 922 109014 111 387 406 506 658 762 903

110055 67 488 571 675 723 111146 95 232 359 431 76 841 55 948 112071 190 257 550 626 700 7 88 818 932 49 113080 102 69 282 385 413 45 725 10 41 953 114062 242 56 349 72 94 452 53 570 98 622 776 95 823 115193 665 743 80 116055 324 36 595 739 856 958 117137 360 440 690 732 804 118019 71 120 265 78 372 503 14 655 71 88 704 55 78 801 23 907 119065 86 142 223 512 678 85 749 72 93 834 40 63

120104 39 97 213 301 51 409 26 56 519 59 669 722 42 801 121068 116 50 217 43 90 300 508 622 87 724 838 57 81 122080 146 48 301 43 442 59 78 557 600 6 804 67 925 123062 68 82 104 34 81 208 474 124055 110 27 48 481 561 641 707 922 125297 339 431 825 36 924 64 126005 125 39 66 87 246 309 29 406 640 732 853 56 908 127000 99 146 201 62 89 98 325 455 509 63 672 920 52 82 128078 210 41 444 81 733 826 43 69 129086 262 335 497 530 641 59 905

130022 58 138 91 291 396 437 548 632 850 83 922 77 131061 167 311 16 415 84 604 36 45 65 768 800 28 95 985 132047 124 60 284 500 649 754 816 928 57 133066 108 256 75 79 567 615 75 90 726 827 134371 473 82 650 878 135088 137 73 361 445 523 606 731 904 48 136007 31 195 293 404 62 96 654 57 727 37 75 137017 66 98 168 77 81 218 29 469 84 540 602 26 729 35 57 138182 315 46 79 405 70 514 50 59 729 852 910 139270 313 71 433 69 614 840 958

140198 202 32 46 99 353 444 50 84 77 544 616 55 706 880 922 141112 201 353 422 570 81 716 956 142058 122 879 981 143039 112 14 83 284 429 582 616 64 721 855 988 91

144072 104 23 96 212 70 322 798 823 42 145010 103 22 258 707 855 83 919 146219 55 58 80 306 53 456 61 87 531 93 755 805 24 30 909 34 147063 84 100 398 492 148109 94 237 494 615 92 149007 230 321 505 87 91 864 94 934 73 99

150185 225 520 46 680 732 91 95 821 71 913 21 151075 126 34 276 347 552 99 907 21 39 56 67 68 152027 234 41 606 35 46 90 715 51 153016 91 103 4 95 216 59 96 383 410 22 71 675 807 83 951 81 154028 31 183 84 290 443 503 739 48 87 94 812 42 938 44 155001 4 160 237 43 90 342 48 523 29 65 639 44 78 774 826 96 904 17 156099 491 517 36 654 816 911 157015 55 166 69 276 329 38 437 507 33 657 97 901 158107 344 489 553 72 95 638 75 727 35 73 78 811 901 50 63 159355 401 8 39 51 631 62 889 927 59 90

160072 190 215 44 325 431 33 62 594 628 76 731 75 891 966 96 161038 148 226 386 465 587 617 83 162080 116 219 355 63 95 533 672 81 96 730 65 828 46 985 163066 176 238 52 432 49 570 725 65 806 66 964 164105 47 312 54 499 500 705 40 852 993 165056 78 164 280 310 429 84 540 65 97 696 760 814 52 87 933 166319 739 892 973 167015 21 82 165 210 54 335 717 20 168010 39 284 91 310 23 90 661 739 81 914 169076 226 32 344 625 36 722 41 60

170058 270 96 348 89 405 511 740 96 853 58 171026 142 200 12 46 82 84 408 16 656 86 763 831 909 172054 116 296 300 53 59 681 739 59 97 927 173134 45 556 89 602 46 69 738 934 37 56 174009 91 129 44 49 366 451 500 87 676 961 175110 79 251 386 610 24 894 981 176063 504 601 15 91 755 833 983 177061 393 97 574 98 600 8 11 72 880 178070 145 261 83 457 74 90 541 84 90 862 903 179015 136 265 320 450 530 32 74 616 755 825

180007 35 57 170 99 252 314 96 437 580 659 723 845 986 91 181094 98 99 109 242 82 530 75 96 727 964 182074 266 316 82 433 580 632 55 758 878 914 183273 86 302 7 405 94 501 661 732 886 963 70 184013 448 762 64 185006 117 23 248 59 76 324 96 449 87 92 547 82 620 755 78 186023 47 108 28 253 91 427 720 813 39 975 187015 329 34 413 59 544 602 704 8 21 48 188272 310 69 495 514 607 50 741 56 85800 53 189049 63 99 155 413 51 509 46 602 63 77 722 80 914 68 86

190244 322 445 637 713 17 70 897 904 21 68 71 191022 85 106 19 306 495 600 49 72 934 47 66 69 192037 56 381 403 23 50 88 96 506 697 726 71 78 928 85 193045 189 326 62 98 640 78 194029 221 53 377 83 445 79 96 682 780 829

PRZEWIDYWANY PRZEBIEG POGODY
do wieczora dn. 26 maja:

W dalszym ciągu pogoda słoneczna i ciepła ze skłonnością do burz. Słabe wiatry miejscowe.

KALENDARZYK

Wtorek, 26. V.: Filipa, Nereusza. Środa, 27. V.: Bedy, Jana.

Dzień w Bydgoszczy

Wtorek, dnia 26 maja

Na bruku bydgoskim

— **Przyczyń się do organizowania obrony przeciwgazowej!** Jeśli chcesz spełnić obowiązek względem Ojczyzny i swoich najbliższych, zapisz się na członka Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej (L. O. P. P.). Składka miesięczna wynosi tylko 50 groszy. Zapisy przyjmuje Sekretarjat Obwodu Miejskiego L. O. P. P., ul. Grodzka 25 (tel. 2600).

— **Włamanie mieszkaniowe.** Onegdaj nieznany złodziej włamał się do mieszkania p. Eitela Blocha przy ul. Kordeckiego 13. Złodziej, znalazłszy podczas swych poszukiwań kwotę 187 zł. w gotówce, zrezygnował łaskawie z możliwości zabrania innych „detali" i znikł bez śladu przez nikogo nie zauważony. O włamaniu powiadomiono policję.

— **Nowa wielka impreza kręglarska.** Pomorski Związek Kręglarzy urządza w dn. **od 2 do 6 czerwca** wielkie kulanie premjowe dla wszystkich zrzeszonych kręglarzy o bardzo cenne nagrody, ofiarowane przez kluby i członków. Kulanie odbędzie się na torach „Gastronomu" i rozpocznie się codziennie o godz. 19,30. Partja 6-rzutowa 25 groszy. Z czystego zysku utworzony będzie fundusz dla zawodników Związku Pomorskiego, mających startować w zawodach zamiejscowych i na **Olimpjadzie berlińskiej.** Ze względu na cel powyższy Pomorski Związek Kręglarzy prosi wszystkich o gorliwe poparcie.

Zebrania — Odczyty

— **Orkiestra filharmoniczna.** Próby odbywają się nadal regularnie w poniedziałki i środy o godz. 19,45 w szkole dokształcającej przy ul. Konarskiego 2. Ze względu na koncert, mający odbyć się w najbliższym czasie, uczęszczanie wszystkich członków orkiestry na próby jest konieczne.

— **„Masówka" rolników.** W środę, dnia 27 bm. o godz. 10 odbędzie się w Bydgoszczy w sali „Pod Lwem" walne zebranie Powiatowego Towarzystwa Kółek Rolniczych Oddział W. T. K. R. Bydgoszcz.

— **Towarzystwo Kupców.** Plenarne zebranie odbędzie się we wtorek, 26 b. m. o godz. 20 w sali Resursy Kupieckiej. Na porządku obrad m. in. referat mec. Trzcińskiego p. t. „Co winien kupiec wiedzieć w praktyce o nieuczciwej konkurencji".

Zamach samobójczy kolejarza

W zamiarze pozbawienia się życia **przeciął sobie przedwczoraj żyły u rąk 54-letni maszynista kolejowy Maksymiljan Silski** (Aleje Mickiewicza 3).

Na szczęście desperacki czyn został w porę przez domowników zauważony, dzięki czemu wkrótce po wypadku Silski znalazł się w szpitalu pod opieką lekarską. Wskutek znacznego upływu krwi **stan maszynisty jest groźny.**

Przyczyna zamachu samobójczego jest nieznana.

Z życia młodzieży O. M. P.

W ub. tygodniu w świetlicy Oddz. żeńskiego O. M. P. przy ul. Jagiellońskiej odbyła się miła wieczornica młodzieżowa, połączona z obchodem imieninowym ku **czci prezesa Organizacji Młodzieży Pracującej płk. Jur-Gorzechowskiego, komendanta Straży Granicznej w Warszawie.**

W obchodzie tym, świadczącym o młodzieńczem przywiązaniu „ompiaków" do swego zwierzchnika — uczestniczyli: kierownik Oddziału OMP w Bydgoszczy p. Horbaczewski, kierowniczka Ogniska żeńskiego p. Kossowa, oraz grono członków Koła Przyjaciół.

Okolicznościowe przemówienie obrazujące sylwetkę prezesa Zarządu Głównego O. M. P. płk. Jur-Gorzechowskiego wygłosił p. Jaroszyński.

Na szalach Temidy

Premjer Goering przyjeżdża...

Sfery oficjalne, oraz nieoficjalne, niechby nawet nie wiem jak wszechwiedzące, ani nawet się nie domyślały, iż nie tak dawno jeszcze pewna część mniejszości niemieckiej w Bydgoszczy spodziewała się przyjazdu premjera Goeringa. Niemiecki mąż stanu przybyć miał do grodu nadbrdziańskiego z wizytą. Ponieważ tym razem premjer bawić miał nie prywatnie, na polowanku, lecz w charakterze oficjalnym — należało zorganizować jakieś przyjęcie.

Trudnej tej, acz wdzięcznej funkcji podjęła się nieznana bliżej światu dyplomatycznemu 28-letnia Agnieszka Heroberg, o której miejscu pochodzenia i zamieszkania, można powiedzieć akurat tyle, jak o przedostatniej planecie krążącej wokoło naszego globu.

Agnieszka Heroberg pojawiła się w Bydgoszczy jak meteor i jak wszystkie tego rodzaju ciała niebieskie niespodziewanie, a szybko zgasła. Jest to z jednej strony wielka szkoda, bo organizowane przyjęcie premjera nie doszło do skutku, a z drugiej znów strony najprawdziwsze szczęście, bo wiele osób nie musiało się na ten cel opodatkować, co jest tem korzystniejsze, iż — jak się okazało po niewczasie — premjer Goering do Bydgoszczy wcale się nie wybierał.

Agnieszka H., po szeregu „kombinacjach" w Chełmnie, przybyła do Bydgoszczy, a podając się raz za córkę kupca z Niemiec, drugim znów razem za córkę, lub wnuczkę bliżej nieznanego pastora — zebrała na rzecz nieistniejącego komitetu przyjęcie premjera Goerinka w 8 wypadkach 130 zł.

Sprawa oparła się o Sąd Grodzki, który skazał oszustkę — jak się okazało — służącą z zawodu, na półtora roku więzienia.

Przed sądem wyrafinowana hochsztaplerka oświadczyła, iż jest uciekinierką jednego z zakładów dla umysłowo chorych w Niemczech, chcąc w ten sposób spowodować zmianę kwalifikacji oskarżenia.

Dziesięciolecie Oddz. Zw. Nauczycielstwa Polskiego w Bydgoszczy

W ub. niedzielę o godz. 11 odbyła się w auli Gimnazjum Humanistycznego w Bydgoszczy **uroczystość 10-lecia miejscowego Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego.** Na sali było licznie zebrane nauczycielstwo miejscowe i z powiatu, przedstawiciele władz w osobach p. **wicestarosty Czubińskiego i p. inspektora szkolnego Chmury oraz reprezentanci organizacyj i społeczeństwa.**

Prezes Oddziału p. **Jobke** w przemówieniu wstępnem zwrócił uwagę na znaczenie Związku Nauczycielstwa Polskiego dla rozwoju kultury w Polsce. Członkowie związku zawsze dążyli i dążyć będą do wychowania młodego pokolenia w kulcie dla bohaterstwa polskiego i ugruntowania naszej niepodległości państwowej. Przemówienie swoje zakończył p. Jobke **okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, poczem uchwalono wysłanie depesz z wyrazami hołdu do Pana Prezydenta Mościckiego,** do p. **Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych Rydza-Śmigłego, oraz do p. Ministra Oświaty Świętosławskiego.**

Skolei przemawiali, składając organizacji życzenia dalszego rozwoju, p. **wicestarosta Czubiński, p. inspektor szkolny Chmura, p. red. Górnicki, oraz p. kierownik szkoły Brożyna z Solca w imieniu nauczycielstwa z powiatu bydgoskiego.** Dłuższe przemówienie wygłosił **delegat Zarządu Głównego Związku, p. Faustyn Frysz z Warszawy.** W przemówieniu swojem podkreślił, że Związek Nauczycielstwa Polskiego nadal dążyć będzie do wysoko zorganizowanej szkoły powszechnej, by światły obywatel rządził jutrem Państwa. Telegramy z życzeniami nadesłali p. wizytator Kuratorjum Okręgu Poznańskiego Godecki, Zarząd Miejski m. Bydgoszczy, Zarząd Okręgowy Związku w Poznaniu oraz p. inspektor szkolny Bombicki.

Następnie p. Lisewski przedstawił rozwój Oddziału Grodzkiego Związku Nauczycielstwa Polskiego w Bydgoszczy w ciągu ostatnich dziesięciu lat. Miejscowy **Oddział powstał 19 marca 1926 r.** Przystąpiło do niego zrazu 10 członków, dziś **należy do niego 152 nauczycieli.** Związek rozrósł się potężnie i **skupia w swych szeregach przeszło 50.000 nauczycieli wszystkich grup,** począwszy od wychowawczyń przedszkoli, a skończywszy na profesorach uniwersytetu. Wszyscy są zespoleni jedną wielką ideą: **służenia Państwu i przysporzenia Mu karnych obywateli.** Czynniki reakcyjne często atakowały Związek, zarzucając mu wpływy masońskie i antyreligijne. Nie myślimy odpowiadać na te zarzuty, gdyż w ostatnich latach przyzwyczailiśmy się już do tego, że ludzi, którzy szczerze dążą do ugruntowania naszej niepodległości państwowej, zarzuca się z obozu „chrześcijańskiego" i „narodowego" **z iście „niechrześcijańską" nienawiścią różnemi uwłaczającemi insynuacjami.**

Część wokalno-muzyczna uroczystości rozpoczęła się deklamacją p. **Grzesiowej.** Odegrano utwory Mendelsohna-Bartholdy, Szopena, Beethovena, Rymskij-Korsakowa i Winterfelda przy udziale pp. prof. **Frankiewiczówny, Puckowskiej, Winterfelda, Mielnika, Rzepki i prof. Lubiatowskiego.** Gromkiemi oklaskami nagrodzono przedewszystkiem występy pp. Frankiewiczówny i Winterfelda. P. Sommerówna odśpiewała z świetną dykcją „Modlitwę" z „Tosci" Pucciniego oraz „Barkarolę" Szaniawskiego. Koncert był na poziomie prawdziwie artystycznym, to też niejednokrotnie zmuszano wykonawców do bisowania.

(b.)

Czołowi lekkoatleci Niemiec startują w Bydgoszczy

W spotkaniu lekko-atletycznem Królewiec — Gdańsk — Bydgoszcz, które odbędzie się w pierwszy dzień Zielonych Świąt o godz. 16-tej na Stadjonie im. Marszałka Piłsudskiego wystąpią w reprezentacji Królewca i Gdańska jedni z najlepszych lekkoatletów Niemiec a mianowicie: v. Kositzkow — Preussen Gdańsk, uzyskujący na 1500 mtr. czas 4,04,4 i 5000 mtr. 15,43,2, czasy — doskonale mówiące o jego wielkiej klasie.

W reprezentacji Królewca w biegach wystąpi Sprenger V. f. B., który w ubiegłym roku w biegu na 800 mtr. uzyskał bardzo dobry wynik 1,57,8. Drugi reprezentant Królewca Fechner pochlubić może się czasami 15,41 na 5000 mtr. i 34,08 na 10000 mtr.

W skoku wzwyż startować będzie Rosenthal (Królewiec) posiadający za sobą już wynik 1,90, a w skoku o tyczce Kobelt — Gdańsk — czwarty najlepszy tyczkarz Rzeszy, który już kilkakrotnie uzyskiwał wysokości powyżej 3,80 mtr.

Młotem rzucać będzie Sprenger I. Królewiec, który przed tygodniem na eliminacjach uzyskał wynik powyżej 47 mtr., wynik, który jest prawie o 5 mtr. lepszy od rekordu polskiego.

Wręcz sensacyjnie zapowiada się start reprezentanta Niemiec Hilbrechta (Królewiec), który w rzucie dyskiem zbliża się do fenomenalnej odległości 50 mtr.

W roku ubiegłym uzyskał on wynik 48,22 m. Jak więc z powyższego wynika, w trójmeczu lekko-atletycznym startować będzie elita zawodników niemieckich, i reprezentację Bydgoszczy (Pomorza) czeka bardzo trudne zadanie.

Czy jesteś członkiem LOPP?

TELEFONY.

— Pogotowie pożarowe 08.
— Pogotowie ratunkowe 28-15.
— Straż Pożarna 26-16.
— Policja Państwowa (centrala) 27-00.
— Zarząd Miejski (centrala) 28-00.
— Dorożki samochodowe 22-50 (postój: Jagiellońska) 22-51 (postój: Gdańska).

DYŻUR APTEK:

— **Dyżur nocny aptek** do dnia 31 bm. włącznie pełnią: Apteka pod Niedźwiedziem, ul. Niedźwiedzia 11, tel. 30—50 i Apteka pod Koroną, ul. Dworcowa 48, tel. 33—01.

Repertuar widowisk

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

— **Dziś i dni następnych:** „Kobieta i jej tyran", komedja Kiedrzyńskiego.

KINA.

ADRIA: „Złotowłosy brzdąc" z Shirley Temple.
APOLLO: „Tysiąc taktów miłości".
BAŁTYK: „Pani i szofer" i „Żelazna maska".
KRISTAL: „Niewidzialny promień" i nadprogram.
MARYSIEŃKA: „Mężowie do wyboru" i „Mała mateczka".
REWJA: „Piekło Chin" i rewja.

70-lecie Kat. Tow. Czeladzi Rzemieślniczej w Bydgoszczy

Ub. niedzieli Katolickie Towarzystwo Czeladzi Rzemieślniczej w Bydgoszczy obchodziło uroczyście 70-lecie swego istnienia.

Po wysłuchaniu solennej mszy św. odprawionej przez ks. kan. Schulza w kościele farnym, odbyło się poświęcenie nowej siedziby organizacji przy ulicy Zygmunta Augusta.

Z okazji jubileuszu 70-lecia istnienia odbyła się akademja, podczas której wręczono najbardziej zasłużonym członkom organizacji dyplomy pamiątkowe, oraz wygłoszono sprawozdania z działalności Towarzystwa.

Ze sportu

CIEKAWE WYŚCIGI KOLARSKIE NA STADJONIE

Na stadjonie miejskim im. Marszałka Piłsudskiego w Bydgoszczy odbyły się staraniem sekcji kolarkiej T. G. Sokół V ciekawe wyścigi kolarskie. W imprezie tej startowało około 40 zawodników z Bydgoszczy, oraz Torunia, Inowrocławia i Poznania.

Techniczne wyniki wyścigów w poszczególnych konkurencjach przedstawiają się następująco:

Bieg dla pań: 1) Strzelecka, 2) Ciesielska i 3) Wierzbowska.

Bieg „De Demi Fond": 1) Jabłoński (Sokół 3 Toruń), 2) Kościński (Sokół 3 Toruń) i 3) Balewski (SCG.).

Bieg australijski: 1) Werner Tornow (Tornedo), 2) Grzybowski (Sokół Inowrocław) i 3) Frelichowski (BTC).

Bieg sprintowy: 1) Ritter (BTC), 2) Ciesielski (Sokół V) i 3) Lange (Poznań).

Bieg amerykański parami: 1) Sokół V (Ciesielski i Więcek), 2) BTC. (Ritter i Landmesser) i 3) Sokół 3 Toruń (Kościński i Jabłoński).

W meczu kolarze bydgoscy (drużyna: Więcek, Ciesielski i Ritter) — kolarze zamiejscowi (drużyna: Lange, Jabłoński i Kościński) — zwyciężyli kolarze miejscowi.

Bieg pocieszenia wygrał A. Konieczka K. P. W.

ZAWODY KONNE W BYDGOSZCZY

Poraz pierwszy po długim czasie Bydgoszcz będzie miała możność śledzić przebieg zawodów konnych, które urządza w dn. 31 bm. i 1 czerwca br. Klub jazdy konnej na dziedzińcu koszar 11 dak. Program zawodów przewiduje szereg ciekawych konkurencyj, m. in. konkursy zespołów szkół podchorążych i konkurs podoficerski, oraz konkurs główny im. miasta Bydgoszczy.

SIATKÓWKA I KOSZYKÓWKA O MISTRZOSTWO SZKÓŁ

Jak się dowiadujemy, tegoroczne rozgrywki w siatkówkę i koszykówkę o mistrzostwo szkół średnich w Bydgoszczy odbędą się w dniu 2 i 3 czerwca r. b. na dziedzińcu gimnazjum im. Kopernika. Początek rozgrywek o godz. 15,30.

MIĘDZYSZKOLNY K. S. PRZY PRACY

Międzyszkolny klub sportowy w Bydgoszczy przeprowadza zawody eliminacyjne do zawodów międzyszkolnych Bydgoszcz — Grudziądz w lekkiej atletyce. Zawody eliminacyjne odbędą się w dniu 27 i 28 bm. na stadjonie, spotkanie międzymiastowe w dniu 6 czerwca w Grudziądzu.

DOSKONAŁY WYNIK W SKOKU WDAL

Uczeń VI kl. gimnazjum im. Kopernika osiągnął podczas treningu 6,12 m. w skoku wdal. Wynik ten w konkurencji młodzieżowej stanowi swego rodzaju wyczyn, jeśli się zważy, iż rekord Pomorza w konkurencji męskiej zwykłej wynosi 6,67 m.

Ujęcie sprawcy zuchwałego włamania do restauracji

Sprawna obława policji przyczyniła się do ujęcia groźnego opryszka

Donosiliśmy przed kilku dniami o zuchwałem włamaniu dokonanem w ciągu nocy **do restauracji p. Deji przy ul. Śniadeckich 47.** Łupem włamywacza poza gotówką i wyrobami tytoniowemi padły obligacje pożyczkowe i papiery wartościowe, co **naraziło właściciela restauracji na kilkutysięczne straty.**

Powiadomiona o włamaniu policja wszczęła energiczne śledztwo, które w krótkim czasie doprowadziło do ujawnienia i ujęcia sprawcy włamania. Ujęcie włamywacza nastąpiło w wyniku obławy policyjnej, obfitującej zarówno w emocjonujące, jak i niebezpieczne przejścia.

Policja ustaliła w drodze poufnego wywiadu, iż autorem zuchwałego włamania jest **znany złodziej i włamywacz Stefan Łuczka, zamieszkały przy ulicy Bocianowo 47.** Łuczka ma **już na swem sumieniu 5 wyroków skazujących za różne przestępstwa,** ponadto zaledwie **przed miesiącem opuścił więzienie,** po odbyciu kary 4-letniego więzienia.

Mieszkanie Łuczki mieści się w domu **nr. 47** przy ul. Bocianowo na pierwszem piętrze.

Gdy policja wkroczyła na piętro — zastała drzwi zamknięte. Energiczne pukanie i hasło „Policja" skłoniło włamywacza do rozpaczliwej ucieczki. **Łuczka, nie czekając, aż policja wyważy drzwi, skoczył z pierwszego piętra na bruk i znikł bez śladu.**

W mieszkaniu złoczyńcy znaleziono jedynie część łupu pochodzącego z włamania do restauracji p. Deji.

Nie dając za wygraną, policja przystąpiła niezwłocznie do dalszego pościgu. Wiedząc, iż w jednym z domów przy ul. Szubińskiej Łuczka ma swego wspólnika, wywiadowcy śledczy udali się niezwłocznie pod znany im adres, gdzie istotnie **Łuczkę odnaleziono i ujęto.**

Pościg za groźnym włamywaczem połączony był ze strzelaniną, niemniej jednak opryszek wpadł w ręce policji.

Łuczkę skuto w kajdany i odstawiono do więzienia sądowego przy Wałach Jagiellońskich.

Ujawnienie w rekordowo krótkim czasie sprawcy włamania do restauracji p. Deji i ujęcie groźnego włamywacza, policja bydgoska zapisać może sobie jako nowy sukces w dziedzinie służby bezpieczeństwa.

KĄCIK MYŚLIWYCH

Otwarcie strzelnicy łowieckiej w Bydgoszczy

Ruchliwe **Bydgoskie Towarzystwo Łowieckie,** zrzeszające obecnie ponad 100 czynnych członków — jako jedno ze swoich zadań postanowiło sobie za cel **zbudowanie własnej strzelnicy łowieckiej.**

Wysiłek Towarzystwa, mimo szeregu przeszkód natury technicznej i finansowej, uwieńczony został w szybkim czasie pomyślnym skutkiem. Kosztem kilku tysięcy złotych wybudowano niedaleko od miasta, **w lesie na Czyżkówku, piękną, nowocześnie urządzoną strzelnicę łowiecką, jakiej Bydgoszczy pozazdrościć może wiele ośrodków łowieckich w kraju.**

Otwarcie i poświęcenie nowowybudowanej strzelnicy odbyło się wczoraj„ w niedzielę, stając się zarazem **świętem łowczych bydgoskich i okazją do gremjalnej wyprawy na bezkrwawe łowy.**

Obok istniejącej już od przeszło roku strzelnicy i urządzenia do strzelania do rzutek — pobudowano w lesie strzelnicę myśliwską, długości około 100 m. Strzelnicę otaczają kulochwyty, zapewniając zarówno obsłudze schronu, jak i wszystkim przebywającym w pobliżu strzelnicy, całkowite bezpieczeństwo.

Aktu poświęcenia strzelnicy dokonał w obecności wielu członków Towarzystwa i gości ks. prob. **Konopczyński.** Po krótkiem, okolicznościowem przemówieniu ks. proboszcza — prezes Towarzystwa p. dyr. **Szymański** oddał pierwszy strzał honorowy na cześć Pana Prezydenta Rzplitej, drugi strzał oddał komendant grodzki P. W. i W. F. kpt. **Lindner** (na cześć Armji), trzeci — łowczy Towarzystwa p. dr. **Soboczyński** (na cześć łowiectwa) — otwierając tem samem strzelnicę.

Godziny popołudniowe wypełniło strzelanie do „kozła" i „zająca" na strzelnicy kulowej i ciekawe, emocjonujące nawet przygodnych widzów — strzelanie do rzutek o nagrody. Liczni goście, rozkoszując się wiosenną pogodą w lesie, godzinami ścigali oczyma wyrzucane przy pomocy specjalnych urządzeń czarne rzutki, do których składając się sprawnie i szybko strzelali myśliwi.

Pobudowanie strzelnicy łowieckiej przyczyni się niewątpliwie jeszcze bardziej do rozwoju sportu myśliwskiego i organizacyj łowczych — Bydgoskiego Towarzystwa Łowieckiego.

INOWROCŁAW

— **Nocny dyżur aptek** pełni w tym tygodniu apteka pod Orłem, Rynek.

— **Publiczna Bibljoteka m. Inowrocławia** czynna codziennie w godz. od 17—18, w soboty od 17—19.

— **Bibljoteka Kolejarzy** przy „Ognisku" K. P. W. czynna we wtorki i piątki od godziny 16—17.

— **Culavia-Zdrój.** Treningi sekcji piłkarskiej odbywają się codziennie od godz. 10 na Stadjonie Miejskim.

REPERTUAR KIN.

ŚWIT: „Bunt zwierząt".
SŁOŃCE: „Baron cygański".
STYLOWY: „Cała para".

Chór Dana w Inowrocławiu

Po wielkich sukcesach w wszystkich większych miastach zagranicą, chór Dana udaje się w krótkim czasie na torunèe do Ameryki. W dzisiejszy wtorek wystąpi chór Dana w pożegnalnym koncercie w Inowrocławiu w sali Teatru Zdrojowego.

Program występu w Inowrocławiu będzie miał charakter reprezentacyjny.

Włościanki przy pracy

W akcji nad podniesieniem dobrobytu i uświadamianiu ludności wiejskiej, wielką rolę spełniają Kółka Włościanek. Placówka w Rojewie (pow. inowrocławski), którą kieruje prezeska p. Popkowa zorganizowała ostatnio tygodniowy kurs serowarstwa. Kursistki uczyły się wyrobu rozmaitych gatunków serów. Kurs prowadziła p. Makowska. Na zakończenie urządziły uczestniczki wystawę swoich prac.

W wyniku obrad rocznego walnego zebrania wybrano nowy zarząd w następującym składzie: p. Popkowa — prezeska, p. Zgodzińska — sekretarka, p. Koziejowa — skarbniczka i p. Plutowa — gospodyni.

Otwarcie letniska „Janin"

Jeden z najpiękniejszych zakątków naszej okolicy, to letnisko i plaża nad jeziorem Janikowskiem, zwane popularnie przez letników i wycieczkowiczów „Janin".

Ostatnio nastąpiło otwarcie letniska, które jest celem licznych wycieczek w porze letniej strudzonych letników z całych zachodnich Kujaw.

Fale wyrzuciły topielca

Koło Baranowa pod Kruszwicą wyrzuciły głębiny Gojoła na powierzchnię zwłoki mężczyzny. Topielca w wodzie znalazł pewien rybak, który zawiadomił o odkryciu policję. Przybyły na miejsce posterunkowy rozpoznał zwłoki bezrobotnego Ignacego Nowackiego zam. w Kruszwicy przy ul. Wodnej.

Nowacki utonął w ub. miesiącu podczas wyprawy po kartofle.

Po przeprowadzonej sekcji zwłoki wydano rodzinie, która zajęła się pogrzebem ofiary tagicznego wypadku.

Wykopaliska pod Mogilnem

W Woli Kożuszkowej (pow. mogileński) natrafiono podczas prac ziemnych na urny i szkielety ludzkie. Wykopano również piec wypalony z twardej nieznanej masy. W urnach znajdowały się monety z datą z roku 1576 i wizerunkiem króla Stefana Batorego.

Na miejsce odkryć przybył z Poznania

Wpadła do dołu kloacznego

W Kruszwicy zdarzył się przy ul. Kolejowej w tych dniach bardzo przykry wypadek. 3-letnia dziewczynka pp. Wodniaków, bawiąc się na podwórzu, wpadła do dołu kloacznego, który był niezamknięty.

Dziewczynka poniosłaby okropną śmierć, gdyby nie matka, która w ostatnim momencie przyszła swej córeczce z pomocą i wydobyła ze strasznej topieli.

Sprawą tą winny się zainteresować odpowiednie czynniki.

O troskliwą i racjonalną opiekę dla dziecka

Odezwa Miejskiego Komitetu „Tygodnia Dziecka" na miasto Inowrocław

Na terenie całej Rzplitej Polskiej odbywa się w czasie od 24 maja do 31 maja br. popularny **„Tydzień Dziecka".**

Akcja „Tygodnia Dziecka" ma obok celów praktycznych, znaczenie przedewszystkiem ideowe. Winna ona przyczynić się do obudzenia głębszego zrozumienia w społeczeństwie dla spraw dotyczących dziecka i młodzieży oraz wyjaśnić niezbędność otoczenia nieletnich troskliwą i racjonalną opieką.

Ten skarb nad skarby dziecko — to jedyne prawdziwe szczęście ludzkości, musi być otoczone jaknajtkliwszą opieką.

Zgodnie z powyższem Miejski Komitet „Tygodnia Dziecka" zwraca się z apelem do wszystkich obywateli o czynny udział w akcji „Tygodnia Dziecka", by dać dziecku potrzebną opiekę przy pomocy całego społeczeństwa oraz jego czujności.

Wspierajcie usiłowania tych, którzy dbają o Wasze dzieci, którzy wysyłają je na kolonje, opiekują się niemi na półkolonjach w miesiącach letnich, którzy tym najbiedniejszym, pozbawionym należytych warunków mieszkaniowych, dają pomoc przez cały rok szkolny.

Miejski Komitet „Dnia Dziecka"

Notatki sportowe

Wyścig kolarski „Expressu Porannego", który się odbył dnia 24 bm. na dystansie 105 km wygrał E. Michalak (Fort Bema) w czasie 2:59:06 sek., przed Targońskim (Warszawianka) — o 0,2 sek. wtyle, 3) Starzyński (Warsz.) o 0,3 sek. za zwycięzcą, 4) Zagórski (Jur), 5) Napierała (Fort Bema), 6) Kapiak (Warsz.), 7) Jankowski (Okęcie), 8) Głowacki (Polonja), 9) Korsak-Zaleski (W TC), 10) Kapiak (Warsz.).

Startowało ogółem 87 zawodników, ukończyło bieg 66.

* * *

Dnia 24 bm. na ligowym meczu piłkarskim **polska Gedania z Gdańska pokonała Preussen z Głąbina** (Prusy Wschodnie) w stosunku 2:1 (1:0).

* * *

Niemcy — Holandja w piłce nożnej. W Bremie odbył się dnia 24 bm. mecz piłkarski pomiędzy reprezentacjami Północnych Niemiec i Północnej Holandji.

W obecności 12.000 widzów zwyciężyli Niemcy w stosunku 10:1.

* *

Szwajcarja — Belgja. Dnia 24 bm. w Bazylei, w obecności 12.000 widzów odbył się międzypaństwowy mecz w piłce nożnej Szwajcarja — Belgja.

Mecz zakończył się wynikiem remisowym 1:1. (1:0 dla Szwajcarji).

MISTRZOSTWO POMORZA W SIATKÓWCE.

Dnia 24 bm. w Ogródkach Jordanowskich w Toruniu rozpoczęły się mistrzostwa **Pomorza w siatkówce.** Wyniki spotkań były następujące:

Siatkówka żeńska.

WKS Gryf Toruń — Sokół Grudziądz (2:1) (15:7, 7:15, 4:15). Gryfianki wystąpiły bez Lilje. Sokół natomiast przyjechał w swym najsilniejszym składzie, wykazując znaczną poprawę poziomu, w stosunku do ubiegłego roku. Gryfianki mimo wyższości technicznej wykazały brak zgrania i treningu. A szkoda, gdyż przedstawiają materjał pierwszorzędny

Sokół Toruń — Sokół Grudziądz 0:2 (6:15, 13:15). Torunianki stawiły niespodziewanie **silny opór, zwłaszcza** w drugim **secie.**

K. P. W. Pomorzanin Toruń — **Sokół** Grudziądz 1:2 (15:8, 13:15, 1:15). Kapewiaczki w I i II secie bardzo ładnie grały, wykazując większą szybkość i dobrą obronę. W III secie załamują się i oddają seta. W Sokole grudziądzkim bardzo dobre Wiśniewska i znana miotaczka Gackowska. U Kapewiaczek najlepsza Lewandowska Elżbieta, a jej przeciwstawieniem Lewandowska Marja.

Siatkówka męska.

K. S. Strzelec — Sokół Toruń 2:0 (15:10, 15:8). Strzelec po ostatnich rozgrywkach o mistrzostwo Torunia robi postępy i staje się groźnym przeciwnikiem dla każdej drużyny. Sokół wystąpił z rezerwą, wykazując słabe jednostki.

WKS Gryf — KPW Pomorzanin 2:1 (12:15, 15:4, 15:3). Obie drużyny wystąpiły w zmnienionych składach. Zmiana wojskowym wypadła na lepsze, natomiast Kapewiacy gorzej na tem wyszli. Gryfiści w I secie wykazują brak zgrania, natomiast w II i III secie mają przygniatającą przewagę tak w ataku jak i obronie. Pomorzanin w I secie trzymając się dzielnie, w pozostałych setach nie może dojść do głosu. W Gryfie cały zespół dobry z starym rutyniarzem Tomaszewskim, w Pomorzaninie bardzo dobry Betlejewski

Koszykówka o mistrzostwo garnizonu.

Ostatnie zawody z cyklu rozgrywek o mistrzostwo garnizonu i dyw. pom. art. pokonał 4 p. l. w stosunku 27:21 Mistrzostwo garnizonu zdobyła Szkoła Podch. Art. pkt, 5, zdobywając nagrodę wędrowną ofiarowaną przez pana dowódcę 8 p. a. c. II miejsce 1 Dyw. Pom. Art pkt. 3, stos. koszy 112:91, III m. 4 p l. pkt. 3, stos. koszy 115:95, IV m. 1 bat. bal., V miejsce 8 p. a. c., VI m. 8 bat. sap.

SENSACJA PIŁKARSKA W TORUNIU.

Klub Sportowy „H. Cegielski" Poznań — typowany mistrz A-klasy Poznańskiego O. Z. P. N'u, który prowadzi w tabeli mistrzostw tejże klasy przed znaną „Legją" poznańską — rozegra w I dzień Zielonych Świąt dnia 31 maja 1936 r. zawody towarzyskie z tutejszym Klubem Sportowym „Jedność".

Turniej piłkarski o mistrzostwo Polski juniorów odbędzie się po raz pierwszy w roku bieżącym. Mistrzostwa okręgowe mają być ukończone do dnia 26 lipca br. Mistrzowie okręgów rozegrają zawody o mistrzosto Polski w drugiej połowie sierpnia, na obozie zorganizwanym przez PZPN przy pomocy PUWF.

Gracze drużyn junjorów, biorących udział w turnieju, muszą być zgłoszeni do PZPN. Do kategorji junjorów roku bież. zaliczeni zostali gracze urodzeni w **latach 1919 i 1920** oraz dobrze wyrobieni **fizycznie z rocznika 1921.**

Świecie

(ś) **Poświęcenie sztandaru Cechu kowalskiego.** Minionej niedzieli obchodził Cech Kowalski powiatu świeckiego uroczystość poświęcenia nowoufundowanego sztandaru cechowego. Uroczystość poświęcenia odbyła się w Grucznie podczas sumy.

(ś) **W przededniu wielkiego zjazdu śpiewaczego.** W pierwsze święto Zielonych Świąt odbędzie się w Świeciu wielki zjazd śpiewaczy okręgu nadwiślańskiego (grudziądzkiego). Spodziewany jest przyjazd kilkunastu chórów z wszelkich miast okręgu. Z Grudziądza przybędą wycieczki statkami.

(ś) **Odczyt p. senatora Seiba.** Ub. soboty na sali p. Chełstowskiego, przy udziale około 150 osób, wygłosił p. senator Seib z Torunia wykład o aktualnych zagadnieniach polskiej polityki zagranicznej. Obecni wysłuchali przemówienia referenta z zainteresowaniem.

(ś) **10 strzałów ku chwale Ojczyzny.** Ubiegłej niedzieli odbyło się na strzelnicy Kurkowego Bractwa Strzeleckiego strzelanie pt. **„10 strzałów ku chwale Ojczyzny".**

(ś) **Ukonstytuowanie się zarządu P. Zw. Strzel. Sport.** W tych dniach odbyło się konstytucyjne zgromadzenie przedstawicieli organizacyj miasta uprawiających sport strzelecki, a zorganizowanych w oddziale powiatowym Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego.

Do zarządu powiatowego wybrano pp.: st. przod. Policji P. p. Józefa Dutkowskiego prezesem, Walentego Stanka wiceprezesem, Malinowskiego sekretarzem. Ustalono termin strzelań jak i termin odbycia zawodów strzeleckich o mistrzostwo powiatu; te zawody odbędą się w dniu 6 września b. r.

(ś) **Wytyczenie nowej drogi na starem mieście.** Przez utworzenie z wiosną tego roku kilkudziesięciu działek sadowniczych na terenach miejskich, położonych w dzielnicy starego miasta Świecia, w półkolu otoczonem wałami ochronnemi przed wylewami Wisły jak i Wdy, przystąpiono też do budowy nowej drogi która prowadzi na te działki.

Prace przy budowie nowej drogi, prowadzącej wzdłuż martwej odnogi starej Wisły zwanej „łachą" postępują raźno naprzód. Pracuje tutaj kilkudziesięciu bezrobotnych ze Świecia.

(ś) **Obniżka stopy procentowej w KKO pow. świeckiego.** Komunalna Kasa Oszczędności powiatu świeckiego dokonała znowu obniżki stopy procentowej od udzielanych kredytów. Kiedy bowiem ub. roku obniżono stopę z 9 i pół proc. na 8 i pół proc. to obecnie obniżka wynosi znowu 1 proc. i obecnie pobiera się od kredytów tylko 7 i pół procent.

GDAŃSK

POLECAMY NASTĘPUJĄCE FIRMY:

Akumulatory fabryki „**Dafa**"
Wilh. Drenker sen. 2115
Wrzeszcz, Mirchauerweg 38/40, telef. **41976.**
45 lat praktyki, z tego 27 lat w zakładach niemieckich.

ARTYKUŁY biurowe i pisemne
druki, artykuły szkolne, towary z marmuru
Danziger Papiergrosshandlung
GERTRUD IWAN Heilige-Geistgasse 120 tel. 211-27. 881 6

BROŃ, amunicja, rusznikarstwo
preparowanie i wypychanie zwierząt.
M. Keiber właśc. F. Ramminger
dawniej Keiber i Zwielich
Dominikswall 9. 2104 Telefon 219 92.

BURSZTYN - ozdoby
FABRYKA BURSZTYNU
Ostdeutsche Bernstein Industrie M. Friese
G. m. b. H. – Zeughauspassage
SOPOTY: Seestr. 53. 2629

CHLEB i CIASTA oraz pieczywo wszelkiego rodzaju kupuje się w piekarni firmy
A. BIESLER, Faulgraben 23
oddalona 1 minutę od Redakcji 1744

CHEMICZNA PRALNIA
CZYSZCZENIE CHEMICZNE
i przefasonowanie maszynami najnowszej konstrukcji. — Garderoba, Kapelusze, futra po tanich cenach. 2110
„**Wieneu**" Goldschmiedegasse **31**

DROGERJA CHEMIKALJE,
farby, artykuły toaletowe.
HOLZMARKT DROGERIE
właśc. E. Wiechowski 2114
Schmiedegasse 13-14. Usługa polska.

DYWANY, firany i materjały meblowe 2108
Magazyn specjalny Langgasse 20/21 tel. 24223
AUGUST MOMBER G.m.b.H. FILJA: Kohlengasse 3, tel. 26861

ELEGANCKIE PARASOLE
WYKWINTNE TOREBKI poleca firma
1011 **KARAU,** Langgasse 55.

FABRYKA TRUMIEŃ
i zakład pogrzebowy 372
założ. 1888 założ. 1888.
Oskar Olschewski, fabryka trumien
III Damm 18, narożnik Wäkergasse, telef. 21802.

GARDEROBA Ubrania męskie — palta i płaszcze damskie.
WIEN-BERLIN, BEKLEIDUNG G. m. b. H.
2105 **Breitgasse 108**

Kąpiele lecznicze zaordynowane przez lekarzy są umiejętnie przygotowywane w zakładzie Kąpielowym **RICHTERA**
Altstädtischer Graben 11, telefon 42165.
Wrzeszcz, Ferberweg 19. 2116
Przyjmowanie członków wszystkich kas chorych.

KRYSZTAŁY ołowiane, prezenty,
1570 własna szlifiernia
Fr. Locke, Holzmarkt 12/14, tel. 28760

KAPELUSZE, CZAPKI i KRAWATY
Deutscher Hutvertrieb G. m. b. H.
Breitgasse 106/107. 3106 Jopengasse 13.

KAPELUSZE DAMSKIE
ostatnie nowości. po cenach od najniższych do najwyższych
AUGUST HOFFMANN
HEILIGE-GEISTGASSE 26/27 169

KWIATY rośliny (flance) wieńce.
Załatwiamy zlecenia do wszystkich krajów świata przy ofiarowaniu kwiatów. 2103
Blumenhaus Austein
Elisabethkirchengasse 11, tel. 22196, ¼ minuty od dworca

MAGAZYN SPECJALNY
robót ręcznych 246
Rzetelna obsługa. Przystępne ceny.
S. Lamparski Langgasse 38. Telefon 24922

MASONITE idealne budowlane i izolacyjne płyty.
Dykty klejone i forniery, drzewo egzotyczne 2464
Bernhard Döring Steindamm nr. 16/2. Telefon 287.63.

MEBLE Kupujcie korzystnie sypialnie i jadalnie
Stały magazyn 40 modnych modeli kuchennych
Deutschlands Möbelausstattungen
III Damm 13 i Breitgasse 80 Rok założenia 1881

Męskie i damskie materjały
Materjały na ubrania, palta, kostjumy, podszewki. 2118
Danziger Tuchhaus Heilige Geistgasse nr. 119 narożnik Ziegengasse. Telefon 227 13.

MYDŁA i KOSMETYKA
NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO.
SEIFENHAUS M. TARK
Langebrücke 25, telefon 289 67 2753
vis a vis promu portowego.

PERFUMERJA
LAUTER, Langgasse 85
przy bramie ul. Długiej tel. 26571 2109

PHOTOHAUS KRAMER
Aparaty fotograficzne i filmy 2586
Pierwszorzędne wykonanie robót fotograficznych.
Specjalność Contax — Leica — Rolleiflex.
Brotbänkengasse 3, obok Dworu Artusa. Telef. 255-37

Pierwszorzędny skład mięsa i wędlin
Bernhard Patok 2752
Scheibenrittergasse 8, telefon 24606.

Restauracja i Winiarnia
Zimne i ciepłe potrawy o każdej porze dnia. 2585
Pielęgnowane napoje. Wyszynk wina szklankami
Kiesau-Stuben, Hundegasse nr. 7.

RĘKAWICZKI *Specjalny magazyn*
Charlotte Schubert
Gr. Krämergasse 8 i 9. Przy ratuszu.
Nowości w krawatach. 2588

Spieniężanie samochodów, zakup używanych samochodów, sprzedaż części zapasowych i opon
Alfred Bauch 2463
Vorstädtischer Graben 49, telefon 248 06.

SPECJALNA FABRYKA
budowy chłodnic, wszelkich wyrobów krajowych i zagranicznych.
Oddział specjalny dla naprawy chłodnic.
Kühler-Müller Samtgasse 8. Tel. 258 72.

Specjalny warsztat
resorów dla samochodów, motocykli i wozów wszelkich typów. 1742
Feder-Stephan Samtgasse nr. 6. Telefon 274 28.

SZKŁO — PORCELANA
statki domowe i kuchenne, prezenty.
C. G. Rautenberg 2112
Milchkannengasse 12-13. — Usługa polska.

TOREBKI wykwintne, walizki,
teczki skórzane oraz wszelkie towary podróżne bardzo tanio. 2582
Lederwaren Reiseartikel „Anker" Ziegengasse 6.

Towary żelazne i stalowe
Szkło, porcelana, artykuły gospodarcze.
Pierwszorzędny magazyn fachowy.
Carl Steinbrück 1569
Altstädtischer Graben 92. Rok założenia 1897.

Włóczki, wełna i nici do robót ręcznych,
Trykotaże, pończochy, fartuchy.
Bieliznę damską i męską oraz wszelkie towary galanteryjne.
G. B. RUNG Nachf.
właśc. **Ferdinand Jantzen**
Langebrücke 1, obok Zielonej Bramy. 2751

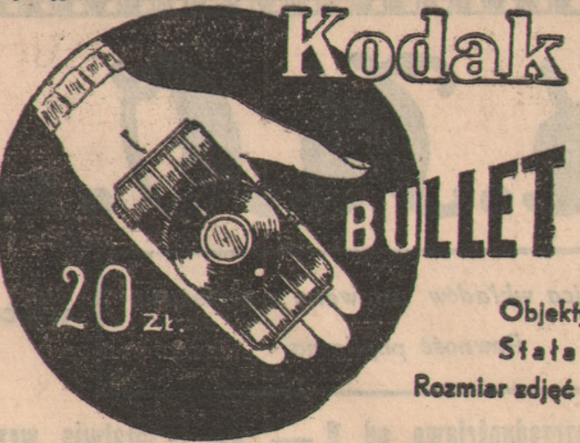
WYPRAWY SLUBNE,
2584 bielizna męska, bielizna damska
Otto Kraftmeier
Langgasse 59 — Rok założenia 1864

WYKWINTNY SALON FRYZJERSKI DLA PAŃ I PANÓW
2107 **PETER Korbasiewicz,** Kohlenmarkt 12, telef. 21626

Zegarmistrz i jubiler
Warsztat reparacyjny i sprzedaż zegarów, złota i biżuterji oraz prezentów. 2581
H. Passierstein, Langer Markt 26

ZWIEDZAJCIE *Cukiernię i Kawiarnię*
Theater-Cafe 2587
właściciel: Reinhold Seidel
Kohlenmarkt 9, naprzeciw Teatru Miejskiego

ZELÓWKI GOLIATOWE
Poczwórnej wytrzymałości — Chemicz. farbiarnia
Zakład wulkanizacyjny obuwia gumowego.
Warsztat obuwia na miarę i reparacyjny.
Müllers Goliath-Sohlerei właśc. W. Müller, II. Damm 17, tel. 22930

Objektyw Doublet
Stała ostrość
Rozmiar zdjęć 4x6½ cm

Jedno naciśnięcie i zdjęcie gotowe—

ostre — wyraźne — ładne

dzięki zaletom popularnych kamer "Kodak":

pudełkowa Baby Brownie	zł. 12.50
składana Bullet	zł. 20.—
składana Jiffy	zł. 35.—

***i wysokoczułych błon* Verichrome 28°**
„są pewniejsze".

Obejrzyj w każdym fotoskładzie.

Kodak Sp. z o. o. — Warszawa, plac Napoleona 5

Licytacja w lombardzie

Dnia 9. i 10. czerwca 1936 r. i ewentl. w dniach następnych od godz. 9-tej począwszy odbędzie się licytacja zastawionych, a niewykupionych wzgl. nieprolongowanych zastawów do nr.
— 72.285
w lokalu **Oddziału Zastawniczego** Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Bydgoszczy przy ul. Pocztowej (wejście naprzeciw Głównego Urzędu Pocztowego).

Dnia 9 czerwca br. licytacja na: futra, garderobę, bieliznę, firanki, dywany etc.

Dnia 10 czerwca br. biżuterję, zegarki, rowery, maszyny, instr. muzyczne, aparaty fot., 1 motor 4 cyl. 10-15 H. P.

Prolongat udzielać się będzie tylko do dnia 6-go czerwca br.

Dnia 8 czerwca br. jak i w dniach licytacji nie przyjmuje się nowych zastawów lub prolongat.

Komunalna Kasa Oszczędności 2982
miasta Bydgoszczy, Oddział Zastawniczy.

Do akt Km. Nr. 1136/35. 2937

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Chełmży Franciszek Gramowski urzędujący w m. Chełmży przy ul. Chełmińskiej nr. 17 obwieszcza, że na dzień 17 czerwca 1936 r. godz. 9-ta został wyznaczony opis nieruchomego majątku Chełmża Przedmieście tom VIII karta 1 własność Antoniego Feesera kupca z Chełmży położonego w Chełmży przy ul. Chełmińskiej.

W związku z powyższem, na zasadzie § 2 art. 668 k. p. c. wzywa się wszystkie osoby, aby przed ukończeniem opisu zgłosiły swoje prawa do pomienionej nieruchomości lub jej przynależności.

Chełmża, dnia 22 maja 1936 r.

(—) Gramowski,
Komornik Sądu Grodzkiego.

Numer akt: III Km. 1815/35. 2952

WEZWANIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w **Grudziądzu** rewiru III-go Wojciech Janowski, mający kancelarję w Grudziądzu, ul. Legjonów nr. 15 podaje do publicznej wiadomości, że dnia 13 czerwca 1936 r. o godz. 10-tej przystąpi do opisu nieruchomości Górna Grupa karta 68, do której skierowana została egzekucja w poszukiwaniu wierzytelności w kwocie 105,— zł. plus koszty, przypadającej wierzycielowi Filipowi Mosakowskiemu od dłużników Bernarda i Heleny Bona i wzywa wszystkie osoby, nieuczestniczące w postępowaniu, aby przed ukończeniem opisu zgłosiły swoje prawa do wymienionej nieruchomości lub jej przynależności, jeżeli prawa tych osób stanowią przeszkodę do egzekucji.

Grudziądz, dnia 9 maja 1936 r.

Komornik:
(—) W. Janowski.

PRZETARG PUBLICZNY.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu zwraca uwagę na ogłoszony w Monitorze Polskim w numerze 109 z dnia 9 maja br. przetarg publiczny na wykonanie szlachetnych wypraw zewnętrznych Centralnej Ekspedycji Towarowej Gdynia — Port. Termin wnoszenia ofert upływa dnia 2 czerwca 1936 r. o godz. 12-tej. 2575

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu.
Zlec. Nr 617/IX.

Rowery
i części rowerowe 2777
kupuje się najtaniej
w Centrali Rowerów
Chełmża, ul. Toruńska 14

Samouczek Rachunkowy i Geometrji
Sitowskiego. 1000 zadań rozwiązanych. Łatwa nauka bez pomocy nauczyciela. Uniwers. poradnik dla każdego zawodu. Cena 4.80 zł. Wpłacone zgóry na PKO 301.354 z posyłką 5.10. Za zaliczeniem poczt. 5.80 Księgarnia Mikulskiego Katowice, Marjacka 2. 1687

TCZEW

Unieważniam
książeczkę wojskową na nazwisko Rozenberg Beresz, wystawioną przez P. K. U. Łódź. 2981Tk

Polecam
bardzo tanio sandały, rzymki, wiatrówki, plecionki i opanki damskie, męskie i dziecięce w różnych kolorach w wielkim wyborze.
B. Polewicz
Skład Obuwia Tczew, ul. Pierackiego 7. 2289T

fabryki wód mineralnych do sprzedania A. Ziemens Drogerja Minerwa Wejherowo. 2979W

Ogłaszanie się w naszym dzienniku opłaca się stokrotnie!

K.K.O. Powiatu Bydgoskiego w Bydgoszczy

ulica Gdańska nr. 10

Tajemnica wkładów ustawowo zastrzeżona.

Pewność pupilarna.

przyjmuje

wkłady oszczędnościowe od 1,— zł i załatwia wszelkie transakcje bankowe.

2083 B

Korzystna okazja!

Dnia 12 czerwca br. odbędzie się sprzedaż przymusowa 2-ch sąsiadujących ze sobą, wysoko-rentownych nieruchomości w Toruniu, położonych przy pryncypalnej ulicy miasta.

1) **4-piętrowa kamienica z 2-ma dużemi handlowemi lokalami**, cena wywołania . . . . zł 120.724,92

2) **3-piętrowa kamienica z 1-nym dużym lokalem handlowym**, cena wywołania . . . . . . zł 48.457,19

Bliższych informacyj udziela 2967

Komunalna Kasa Oszczędności Miasta Torunia (Ratusz).

Pomorska Elektrownia Krajowa „Gródek"

Spółka Akcyjna w Toruniu.

Bilans roczny na dzień 31 grudnia 1935 r.

STAN CZYNNY: I) Majątek płynny: Kasa zł 29.502,34; Papiery wartościowe zł 120.550,—; Magazyny (zapasy materjałów) zł 647.530,83; Dłużnicy różni zł 1.523.179,59; Pożyczka udzielona miastu Puck zł 198.038,98; Banki zł 353.582,50.

II) Majątek stały należący do uprawnienia Nr. 30 i 49: Zakład w Gródku zł 3.584.005,54; Linje przesyłowe zł 1.828.791,19; Podstacje zł 659.999,86; Ruchomości zł 70.547,43.

Majątek stały należący do uprawnienia Grudziądzkiego: Budynki zł 25.607,46; Linje przesyłowe zł. 283.952,73; Stacje transformatorowe zł. 233.222,62; Sieć niskiego napięcia zł. 34.969,08; Liczniki i transformatorki miernicze zł. 42.730,75; Ruchomości zł. 100.560,46.

Majątek stały należący do uprawnienia Nr. 46: Elektrownia Parowa w Gdyni w budowie zł 333.427,14; Zakład w Żurze zł 10.999.265 36; Linje przesyłowe zł 2.278.361,77; Podstacja 60 kV w Gdyni zł 1.502.231,24; Sieć rozdzielcza 15 kV zł 302.140,86; Stacje transformatorowe 15 kV zł 472.105,57; Sieć niskiego napięcia zł 117.248,29; Liczniki i transformatorki miernicze zł 65.995,65; Ruchomości zł 106.285,79.

Majątek stały należący do uprawnienia Nr. 213: Linje przesyłowe 382.957,64; Sieć niskiego napięcia zł 50.155,24.

Majątek stały poza uprawnieniami: Grunta i budynki w Gródku zł 783.049,38; Grunta i budynki w Żurze zł 315.504,71; Instalacje el., wodociągowe i kanalizacyjne w Gródku zł 117.102,48; Instalacje w Żurze zł 128.720,07; Maszyny i urządzenia zł. 587.550,38; Linje telefoniczne zł. 62.946,62; Samochody 40.221,44; Kolejka zł. 21.711,02; Wozy do budowy linji zł. 1.033,07; Ruchomości zł. 140.546,94. **Razem 28.545.332,02.** Gwarancje hipoteczne: zł. 4.587.540,—; Kaucje zł. 43.677,42.

STAN BIERNY: I) Kapitały własne: Kapitał akcyjny zł 6.000.000,—; Fundusz rezerwowy (saldo z roku ubiegłego) zł 740.310.20.

STAN BIERNY: I) Kapitały własne: Kapitał le gruntów Żur zł 609.923,75; Długoterminowe pożyczki inwestycyjne zł 20.453.059,19; Akcepty zł. 575.473,17; Sumy przechodnie zł 150.058,71; Fundusz emerytalny Grudziądz 16.507,—. **Razem: złotych 28.545.332,02.** Gwarancje hipoteczne: 4.587.540,—. Kaucje 43.677,42.

Rachunek strat i zysków

na dzień 31 grudnia 1935 r.

DEBET: 1. Koszty eksploatacyjne i administracyjne zł 684.961,61; 2. Podatki zł 200.066,24; 3. Zakup energji elektrycznej zł 305.517,84; 4. Procenty zł 1.469.628,31; 5. Koszty fabrykacji grzejników elektrycznych zł 450.162,93; 6. Różnica wartości magazynowych z powodu spadku cen rynkowych zł 33.755,28; 7. Amortyzacja zł 503.703,31. **Razem zł 3.647.795,52.**

KREDYT: 1. Wpływy za energję elektryczną zł 3.172.646,72; 2. Wpływy z sprzedaży grzejników elektrycznych zł 474.665,91; 3. Inne wpływy zł. 482.89. **Razem: zł 3.647.795,52.** 2914

Święta się zbliżają a „Kiermasz-Światowy"

Ma porcelanę — fajans, towar całkiem nowy.

Setny wybór różnych rzeczy, a wszystkie na czasie.

Hasłem Twojem świątecznem niech będzie

kupuję w „Kiermasie"!

„Kiermasz Światowy"

TORUŃ, Staromiejski Rynek 30.

Oddziały: Gdynia, Tczew.

118

Liczba czynności 6. K. 3/31. 2953

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Nieruchomość położona w Bobrowiskach przy Brodnicy i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Brodnica, wykaz L. 584 na nazwisko Antoniego Grabowskiego, zostanie w drodze egzekucji dnia 19 sierpnia 1936 o godz. 10 przed południ. wystawioną na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój nr. 51.

Przedmiotowa nieruchomość o łącznym obszarze 136.40.98 ha i 195,69 talarów czystego dochodu jest położona w obrębie Nowydwór i stanowi rolę, łąki, ogrody i pastwiska z budynkami, składającemi się z domu mieszkalnego, domu czeladzi, stodoły, chlewa i świniarni o rocznej wartości użytkowej 300,— mk.

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 15 maja 1931 r.

Brodnica, dnia 29 kwietnia 1936 r.

Sąd Grodzki.

Zlecenie Nr. 491/GR.

Urządzenie cegielni

wapienno-piaskowej kompletne na sprzedaż natychmiast. Bydgoszcz Jary 5. tel 3687. 2873

SMALEC

czysto wieprzowy, pierwszej jakości poleca tanio

firma Kokot i Ska

Sp. z o. o.

Gdynia, Mściwoja 10. Telefon 3266. 2973Mk

Kupię

używaną maszynę do szycia, Zgłoszenia „Gazeta Morsku Ilustr." Gdynia pod „Praca". 2974Mk

Mieszkania

3, 4, 5 i 6 pokojowe w domach Z. U. S. do wynajęcia. Informacje: Administracja, Gdynia, ul. Marszałka Piłsudskiego 5, m. 64, telefon 17-91. 2975M

ELEWACJA

Gdynia, Morska nr. 49

Telefon 22-73

Marmur, granit, lastrico, szlachetne tynki, własnej fabrykacji

Stopnie — Marmurek do lastrica — Xylolit. 2143

Ceny zniżone o 30%.

JEUNE PARISIENNE

ENSEIGNE ET PERFECTIONNE LE FRANCAIS PAR CONVERSATION INTERESSANTE, Oferty „Gazeta Morska Ilustr." pod nr. 446. 2972 M

TORUŃ

BRACIA BŁOCH

SZEROKA 11

polecają po cenach wyjątkowo korzystnych

Pończochy sportowe

Skarpetki męskie

Skarpeteczki tenisówki.

2724

Obiady

z 3-ch dań 75 gr. Kolacje od 50 gr. Potrawy patelkowe po znacznie zniżonych cenach oraz trunki i piwa pielęgnowane poleca Śniadalnia **Cristal** Toruń - św. Katarzyny 7. 2522C

TAPETY

Franaszka

w najnowszych deseniach

DROGERJA „UNIVERSAL"

Toruń, Szeroka 17. 1425C

Tapicerzy

kupują sprężyny, pakuły, trawę, płótna, szpagaty, włosie i gwoździe najtaniej w firmie

Zygmunt Balcerowicz

skład skór, Toruń, Żeglarska 21. 1928C

Rowery

po cenach zniżonych na dogodnych warunkach częściowo za pożyczkę inwestycyjną. Poleca „Elektra" Toruń, ul. Chełmińska 4 telefon 1526. 2677CK

Artykuły wiejskie

wprost od producentów gwarantowanie świeże poleca

Ziemianka Polska

Sp. z o. u.

Toruń, Żeglarska 26, tel. 1874. 2946C

Książeczki

do **I. Komunji św.** w wielkim wyborze poleca

Fr. Wiencek

Toruń. Mostowa 38. tel. 1345 2699 CK

Mieszkanie

2-pokojowe z kuchnią, łazienką, parter i piętro. Wiadomość: L. Bonin, Toruń, Most Pauliński 4. 2945Ck

Bufetowa

rutynowana potrzebna od zaraz, Adres wskaże Adm. „Dnia Pomorza" Toruń. 2943Ck

Unieważniam

legitymację P. W. nr. 35/305 na nazwisko Dunin-Horkawicz Konstanty, Toruń. 2944Ck

LETNISKO w majątku

Lasy, jeziora, duży park, rybołóstwo, radjo, bibljoteka, pianino na miejscu, zdrowa dobra kuchnia, ceny przystępne. 3-cia stacja od Torunia, 15 minut od stacji. Krautforstowa, maj. Nowydwór, poczta Wielkie Rychnowo. 2969Ck

Mieszkania

2—3 pokojowego na Bydgoskim przedm. poszukuję. Oferty do „Dnia Pomorza" pod nr. 500

PRZETARG PUBLICZNY.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu zwraca uwagę na ogłoszony w Monitorze Polskim w numerze 120 z dnia 23 maja br. przetarg publiczny na sprzedaż materjałów nawierzchni wąskotorowej kolejki Gniew — Walichnowy.

Termin wnoszenia ofert upływa dnia 28 maja 1936 r. o godz. 9-tej. 2915

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych.

Zlecenie Nr. 639/IX.

Państwowa Szkoła Morska

podaje do wiadomości, że podania o **przyjęcie** do Szkoły na Wydział nawigacyjny i mechaniczny należy składać najpóźniej do dnia **15 lipca rb.** pod adresem: Dyrekcja Państwowej Szkoły Morskiej w Gdyni, ul. Morska 83.

Od wstępujących do szkoły wymaga się:

a) wieku 17—19 lat, licząc do dnia 1 sierpnia 1936 r.,

b) ukończenia szkoły typu gimnazjalnego (6 klas szkoły średniej państwowej lub prywatnej z prawami),

c) poddania się badaniu lekarskiemu przez Komisję Lekarską przy Szkole (20 lipca o godz. 9-ej rano) lub w Instytucie Psychotechnicznym (Warszawa, ul. Mokotowska 51—53) dla oceny stanu zdrowia,

d) złożenia egzaminów wstępnych z języka polskiego, arytmetyki, algebry, geometrji, fizyki i chemji z zakresu programu gimnazjum państwowego typu matematyczno-przyrodniczego.

Nauka w Szkole jest bezpłatna. Za utrzymanie w Internacie na rok szkolny 1936/37 ustalona została opłata w wysokości zł. 1.000 rocznie.

Bliższe i dokładniejsze informacje, dotyczące egzaminu wstępnego, wnoszenia podań, umundurowania i przebiegu wyszkolenia udziela pisemnie Państwowa Szkoła Morska. Korespondencję należy adresować: Państwowa Szkoła Morska, Gdynia, ul. Morska 83.

Zl. 1867-u 2942

GDYNIA

Zakład Stolarski

W. Kozłowski, Gdynia, vis a vis kościoła Serca Jezusowego.

Wykonuje terminowo i na dogodnych warunkach meble biurowe, urządzenia sklepowe, oraz wszelkie prace wchodzące w zakres stolarstwa. 1959M

GDANSK

Zagubiony

dowód osobisty, wystawiony na nazwisko Teodora Sarnowska przez Urząd Policji w Poznaniu, unieważnia się, 2920 Gd

BIURO POŚREDNICZE „TEMPO"

Gdynia, ulica 10-go Lutego 7

Polecamy najkorzystniej

Domy czynszowe dające do 30% dochodu z pożyczkami B. G. K.

Małe domki od 1.000 zł.

Kolonjalki urządzenia i towar od zł. 500.—

Restauracje urządzone i dobrze zaprowadzone, pełne wyszynki od zł. 1,200.—

Parcele budowlane od 75 groszy za 1 m².

Lokale handlowe i przemysłowe.

Orłowo Morskie: wille, parcele, lokale handlowe, domy czynszowe wypłacające się w 4 latach, na bardzo dogodnych warunkach zapłaty.

Nasze biuro jest tak na Gdynię, jak i na Orłowo bezkonkurencyjne.

Wyczerpującą odpowiedź bezwłocznie wysyłamy po dołączeniu znaczka pocztowego. 2712

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetrowy na stronie 7-łamowej	0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie	1.00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie	0.80 zł
w tekście na dalszych stronach	0.50 zł

Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.

Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 proc. drożej.

Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. zniżki.

Komunikaty 50 gr za wiersz.

Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tem jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich na podstawie notowań Giełdy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wpłaty.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOSI:

W ekspedycji miejscowych agencyj	2.00 zł
Z odnoszeniem do domu	2.20 zł
Przez pocztę z odnoszeniem do domu	2.40 zł
Pod opaską	4,50 zł
W Gdańsku przez pocztę . 2.32 gd; przez gońca	2.00 gd
W Gdańsku z odbieraniem w administracji wprost	1.75 gd
Zagranicę	4.00 zł

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

Redaktor odpowiedzialny:

Wacław Wytyk, Toruń, ul. Mickiewicza 41.

UWAGI:

Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacona przewidziana w cenniku 20 proc. nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądowem ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: **Wilhelm Grimsmann,** Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: **Wacław Górnicki,** Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 12. — redaktor odpowiedz. na Gdynię: **Wiktor Mielnikow,** Gdynia, ul. Min. Kwiatkowskiego, gmach „Paged'u". — Redaktor odpowiedzialny na Grudziądz: **Wacław Gańcza,** Grudziądz, Plac 23 Stycznia 10, I. — Redaktor odpowiedzialny na Tczew: **Leon Formański,** Tczew, Kościuszki nr. 1.

Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Gryf" z odpow udziałami w Toruniu. Za ogłoszenia odpowiada Administracja. Czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.